

OSREDNJA OBČINSKA PROSLAVA
IN OBČINSKA PRIZNANJA

ODPRTJE OKOLJSKE INFRASTRUK-
TURE V VELIKIH BLOKAH

BOJ ZA KRpanOVO DEDIŠČINO

KDO JE POSLAN NA BLOKE?

Bloški korak

glasilo občine Bloke
oktober 2011
letnik 12 | številka 4
cena: brezplačno | 2 € | 4 €

Bločani smo praznik občine Bloke sprejeli za svojega

Jože Doles, župan

Letošnje praznovanje občinskega praznika je bilo nadvse zanimivo in pestro. Številne športne, kulturne in zabavne prireditve so se vrstile skoraj ves september. Koncept prireditve je bil zastavljen tako, da so na svoj račun lahko prišli prebivalci vseh starostnih skupin. Še posebej vesel sem, da je bilo kar nekaj odmevnih prireditev namenjenih tudi mladim, kajti ravno slednji najbolj pogrešajo več zabave in drugih zanimivih dogodkov v kraju.

Vrhunec dogajanja pa je bil v nedeljo, ko je zopet v vsej svoji veličini zasijal naš tradicionalni Mihaelov sejem. Sejem je bil, kot v starih časih, priložnost za trgovanje, druženje, zabavo in številna srečanja ljudi vseh starostnih skupin z Blok ter bližnje in daljne okolice. Obisk sejma je bil izjemen. Poleg odlične organizacije nam je šlo na roko tudi vreme, ki je bilo za ta letni čas izjemno. Prepričan sem, da bomo v kroniko Mihaelovega sejma za leto 2011 zapisali »sejem bil je živ«.

Zelo pa me veseli, da smo Bločani praznik občine Bloke sprejeli za svojega. V času praznovanja so namreč številni Bločani prostovoljno in brez plačila za opravljeno delo pristopili k organizaciji sejma in drugih vzporednih prireditev, za kar se jim ob tej priložnosti najlepše zahvaljujem. Vse prireditve so bile tudi izjemno dobro obiskane, kar je vsekakor dodatna potrditev, da sta bila tematika in termin občinskega praznika pravilno izbrana. Zavedati se namreč moramo, da občinsko praznovanje ni le praznik zaposlenih iz občinske uprave, ampak je praznik vseh Bločanov.

Osrednja občinska proslava in podeljena občinska priznanja

ČESTITKE VSEM

Pred številnimi obiskovalci in bogatim kulturnim programom se je letos končala osrednja občinska proslava, namenjena praznovanju občine Bloke in podelitvi občinskih priznanj in nagrad.

ZLATI GRB BLOŠKIM PEVCEM

Po sklepu občinskega sveta in na predlog odbora Mešanega pevskega zbora KD Bloke je župan občine Bloke Jože Doles izročil zlati grb občine Bloke Mešanemu pevskeму zboru KD Bloke z naslednjo obrazložitvijo:

Zametki mešanega pevskega zbora segajo tja v leto 1971. In sindikalni moški pevski zbor Novolit so se takrat imenovali. Še ne celo desetletje zatem so znotraj zbora ustanovili še Kulturno društvo, kamor so se pridružila še dekleta in »rodil« se je mešani pevski zbor, ki uspešno deluje še danes.

Foto: Nace Farkaš

Mešani pevski zbor KD Bloke – prejemnik zlatega grba Občine Bloke

Foto: Stane Jakopin

Marija Zgonc – občinska nagrajenka

Foto: Stane Jakopin

Direktorica kluba Gaja, Loreta Vlahovič, in Marija Jakopin sta skupaj z županom občine Bloke Jožetom Dolesom podelili priznanja in nagrade za akcijo Na Blokah je lepo!

V vseh teh štirih desetletjih se je v zboru in na številnih odrih, kjer so vedno z uspehom nastopali, občinstvu predstavilo več kot 100 pevcev in pevk. In če posežemo še nekoliko v zgodovino Mešanega pevskega zbora, naj povemo, da dobra tretjina vseh zvesto nadaljuje tradicijo zbora Društva fantov in deklet izpred osemdesetih let.

Pri tem seveda ne gre prezreti dolgoletno delo zborovodij prof. Ribaroviča in Matičeve, v zadnjih štirinajstih sezonah pa s prof. Jožetom Rajkom Družino predstavljajo živ in vedno znova presenetljiv, ustvarjalen ter prijazen kolektiv, v katerem so vključeni ljubitelji petja z Blok in okolice. In kar je najbolj pomembno, Mešani pevski zbor združuje pevce vseh starosti in poklicev kot tudi pevce z različnim glasbenim znanjem.

Sodelovanje pri snemanju filma Beli krog življenja, TV oddaje Petračeva s Hudega Vrha, knjižnice in zgoščenke Sem šu, sem šu, čez gmajnico, sodelovanje pri predstavitvi pisatel-

ja Jožeta Čampe ... in še bi lahko naštevali bogato bero aktivnosti, ki bogati vsebinsko zasnovano načrtovanega dela Mešanega pevskega zbora KD Bloke.

PRIZNANJE OBČINE BLOKE

MARIJA ZGONC IZ TOPOLA

Na predlog Medobčinskega društva invalidov Cerknica – Loška dolina – Bloke in po sklepu občinskega sveta občine Bloke, ki se je s predlogom popolnoma strinjal, se letošnje priznanje občine Bloke izroči Mariji Zgonc iz Topola za izjemen prispevek pri delu na humanitarnem

In ker je pobuda za priznanje občine Bloke prišla iz Medobčinskega društva invalidov, naj zapišemo tudi, da je Marija Zgonc poleg ostalih zadolžitvah v članstvu in dejavnosti RK v veliko pomoč tudi Medobčinskemu društvu invalidov vseh treh občin.

NA BLOKAH JE LEPO

TD Bloke je na pobudo Turistične zveze Slovenije in njenega projekta Slovenija moja dežela lepa in gostoljubna že pred štirimi leti začela z akcijo Na Blokah je lepo.

Tudi letos se je dokaj zahtevnega

Foto: Stane Jakopin

Občinski nagrajenci 2011 na podelitvi

področju vseh treh občin.

Kot članica socialne komisije, je zapisano v predlogu, je zadolžena za območje Bloške planote. Njeno delo in še posebno izostren čut odgovornosti za nemočne in pomoči potrebne ljudem v taki ali drugačni življenjski stiski je še posebej dobrodošlo tudi za tiste, ki to pomoč, svetovanje, lepo besedo in drugačen, človeški pristop, odločno odklanjajo.

Marija Zgonc je tudi že skoraj desetletje in pol aktivna članica RK, ki predstavlja Občino Bloke, kjer je tudi predsednica in vodja krajevne organizacije Bloke. Je izjemno predana delu, rada dela z ljudmi, rada je med njimi in svoje delo z veliko mero zagnanosti širi tudi med mladimi.

dela resno lotila ocenjevalna komisija, ki so jo sestavljali Martina Intihar, Loreta Vlahovič – direktorica kluba Gaja, in Marija Jakopin, kot predsednica ocenjevalne komisije. Vse so se družno odločile, da priznanje za najlepše urejen zunanji bivalni kotiček prejme Majda Zakrajšek z Runarskega.

Za najlepše urejen vrt pred hišo Nataša Otoničar, za najlepšo balkonsko zasaditev pa Damjana Kraševac s Hribarjevega.

Za praktično balkonsko zasaditev je prejela priznanje in nagrado Marica Jakopin iz Velikih Blok, za najlepší zelenjavni kotiček pa Irena in Lojze Mazij prav tako iz Velikih Blok.

Čestitamo!

Uvodnik

Stane Jakopin, v.d. urednika

Čudoviti brezskrbni poletni meseci so nepreklicno za nami in z njimi tudi počitnice, dopusti, poletna potepanja in vse, kar sodi zraven. Že kar nekaj časa spet marljivo delamo, šolarji, dijaki in študentje pa so tudi že krepko zakorakali v novo šolsko leto. Naj vam ob tej priložnosti zaželim, da bi bilo to šolsko leto za vas čim uspešnejše, da bi si nabrali veliko koristnega znanja, saj je znanje edino, česar vam nikoli nihče ne more vzeti.

Dragi prijatelji, pred vami je spet nova številka Bloškega koraka. V mesecu septembru praznujemo na »mihejlovo nedeljo« občinski praznik. To je bil v preteklosti za Bločane pomemben dan, saj so na vsakoletnem tradicionalnem sejmu v Novi vasi prodajali svoje pridelke in izdelke kupcem, ki so prihajali od blizu in daleč. Zato ni čudno, da smo si Bločani izbrali ravno ta dan za občinski praznik.

Tokratna številka Bloškega koraka je v veliki meri posvečena omenjenemu občinskemu prazniku in prireditvam, ki so se odvijale v sklopu praznovanja. Tako si boste med drugim lahko prebrali o športnih prireditvah - o nogometu, kolesarjenju, raznih pohodih, ki so bili organizirani v počastitev občinskega praznika. Seznanjamo vas, da smo tudi uradno predali v uporabo na novo zgrajeno prometno in okoljsko infrastrukturo v Velikih Blokah. V krajevni knjižnici v Novi vasi je bila predstavljena knjiga »Boj za Krpanovo dediščino.«

Za občinski praznik se je spodobilo pripraviti proslavo s podelitvijo občinskih priznanj, po zaključku uradnega dela pa se je nadaljevala zabavna prireditev. V počastitev občinskega praznika je bil tudi, zdaj že tradicionalen, pohod na Blošček in pohod po Krpanovi poti. Z veseljem vam poročamo, da je bil zadnjo nedeljo v septembru tudi Mihaelov sejem, ki je trajal ves dan in je bil odlično obiskan. Ta dan je bilo na bližnji Ponikvarjevi maneži organizirano tudi spretnostno tekmovanje s konji, ob zaključku pa je poleg drugih nastopila glasbena skupina Plava trava zaborava. Ugotovimo lahko, da smo tudi letos častno in dostojno obeležili naš občinski praznik s kulturnimi in družabnimi prireditvami. Še vreme je bilo, ne vem po čigavi zaslugi, izredno lepo vse dni praznovanj.

V tem glasilu se nam je predstavil tudi novoimenovani župnik na Blokah. Preberete si lahko tudi izsek iz šolske kronike. Poročamo o raznih aktivnostih gasilcev na Blokah, objavljamo prispevke naših šolarjev in njihovih mentorjev, potopis, nekaj o vremenu in nazadnje tudi pripovedi Obloškega Tončka.

Vsakodnevno smo preko medijev obkroženi s številnimi informacijami in zgodbami, ki so velikokrat zavajajoče, v Bloškem koraku pa se osredotočamo predvsem na pestrost tematik, ki jih ponuja lokalno dogajanje. Trudimo se, da bo naše glasilo izkazovanje pozornosti vsem, ki si to zaslužite.

V želji, da bi vam bil Bloški korak kar najbolj prijeten za branje, vas ponovno vljudno vabim k sodelovanju, podajanju vaših prispevkov, mnenj in predlogov. Naj bo to vaše glasilo namenjeno vam in naj bo iz njega vedno razvidno vzdušje v naši občini, s katerim bomo seznanjeni tako Bločani kot prejemniki širom po svetu.

Želim vam prijetno in uspešno preživljanje teh lepih jesenskih dni.

Odprtje novozgrajene okoljske infrastrukture v Velikih Blokah

V sredo 21. 9. 2011 je bil za občino Bloke, še posebej pa za prebivalce naselja Velike Bloke, pomemben dan. Uradno je bila namreč odprta in predana v uporabo novoz-

okoljsko infrastrukturo tudi v Velikih Blokah. V tem naselju je bila leta 1994 zgrajena čistilna naprava in kanal od te naprave do nekdanje vojašnice za potrebe takrat-

do novonastajajoče podjetniške cone, ki bo zrasla na prostoru bivše vojašnice v neposredni bližini naselja Velike Bloke. Z realizacijo tega projekta smo tako podjet-

Foto: Stane Jakopin

Foto: David Hiti

Uradno odprtje okoljske infrastrukture pri čistilni napravi v Velikih Blokah

grajena čistilna naprava, okoljska infrastruktura in obnovljeno vaško jedro. Prizadevni domačini so posebej za ta dogodek slovesno uredili prireditveni prostor na vaškem igrišču. Na tem prostoru smo se zbrali domačini, povabljeni gostje, župani sosednjih občin, predstavnica Regionalne razvojne agencije, predstavniki Upravne enote iz Cerknice, vsi udeleženci gradnje (projektanti, nadzorniki in izvajalci) ter predstavniki Občine Bloke. V uradnem delu odprtja so sodelovali učenci iz OŠ Toneta Šraja Aljoše s svojim programom, osrednji govornik je bil župan Jože Doles, povezovallec programa pa domačin Lojze Mazij.

Župan je na odprtju v svojem govoru med drugim povedal:

»V občini Bloke se že od ustanovitve dalje zavedamo pomembnosti gradnje in posodabljanja okoljske infrastrukture, še posebej tiste, ki je usmerjena k ohranjanju zdravega in čistega okolja, odvajanju in čiščenju odpadnih voda in oskrbi z zdravstveno neoporečno pitno vodo tako znotraj občine Bloke kot tudi izven nje. Na podlagi tega zavedanja smo že pred leti v naseljih Nova vas, Nemška vas in Fara, ki je najbolj gosto naseljen predel naše občine, zgradili novo okoljsko infrastrukturo in čistilno napravo.

Po zaključku izvedbe okoljske infrastrukture v Novi vasi je bil naš cilj zgraditi novo

nega begunskega centra, vendar ta sistem ni nikoli deloval. Iz vseh gospodinjstev tega naselja se je odpadna komunalna voda nemoteno stekala neposredno v podtalje.

Na občini Bloke smo pripravili projektno dokumentacijo, na podlagi katere smo v dveh fazah v letih 2009 do 2011 zgradili prometno in okoljsko infrastrukturo na celotnem območju naselja Velike Bloke.«

Samo dve leti kasneje se veselimo drugega, uspešno izvedenega projekta — okoljske in prometne infrastrukture tu v naselju Velike Bloke, ki je po velikosti drugo največje naselje v naši občini.

S prireditvenega prostora smo se z avtobusom odpeljali na lokacijo čistilne naprave, kjer smo s slovesnim rezanjem traku tudi simbolično predali zgrajeno okoljsko infrastrukturo v uporabo in kakor se za tak dogodek spodobi, smo si tudi nazdravili s šampanjcem. Po vrnitvi na prireditveni prostor pa je sledila pogostitev prisotnih, ki so jo pripravili prizadevni domačini, za kar se jim lepo zahvaljujemo.

Župan je ob zaključku uradnega dela odprtja še povedal:

»Na novo okoljsko infrastrukturo v naselju Velike Bloke je danes priključenih večina od 70 gospodinjstev. Celotno okoljsko infrastrukturo smo zgradili tudi

nikom oz. lastnikom zemljišč v podjetniški coni Bloke omogočili kar najhitrejši začetek uresničevanja njihovih podjetniških zamisli.

Projekt se je izvajal ob odličnem sodelovanju z vaško skupnostjo Velike Bloke, zato nam je s skupnimi močmi v sklopu tega projekta uspelo izvesti še kopico drugih, pomembnih posodobitev v naselju. Med drugim smo uspeli polepšati vaško jedro z dostopom do cerkve, obnoviti kamniti most ter zgraditi nov vodovodni vod do zbiralnikov vode v središču naselja.

Dovolite mi, da se ob tej priložnosti zahvalim vaškemu odboru in vsem vaščanom za aktivno sodelovanje in pomoč pri izvedbi naštetih aktivnosti ter za potrpežljivost v času izvajanja projekta. Zahvaljujem se tudi projektantski organizaciji, izvajalcem, nadzornikom in vsem ostalim sodelujočim za odlično izveden projekt. Veseli me, da so danes med nami tudi predstavniki Regijske razvojne agencije iz Pivke, ki so pomembne naloge opravili tudi zaradi zagotovitve finančnih virov, ki smo jih za ta projekt pridobili iz evropskih strukturnih skladov. Vse priznanje pa si zaslužijo tudi člani in članice občinskega sveta ter moji sodelavci iz občinske uprave Občine Bloke, in sicer za ves trud, ki so ga vložili v izvedbo tega projekta v vseh fazah njegovega izvajanja; od ideje do pridobitve uporabnega dovoljenja.

Vsem prisotnim želim še lep dan in prijetno druženje».

Z realizacijo tega projekta smo opremili z novo okoljsko infrastrukturo drugo največje naselje v občini Bloke ter s tem bistveno prispevali k ohranjanju zdravega in čistega okolja in kar je še pomembnejše — kar v največji možni meri bomo ohranili zdravo pitno vodo porabnikom v nižje ležečih predelih tudi izven naše občine.

Stane Jakopin

Foto: Stane Jakopin

Veselo druženje in pogostitev po uradnem delu prireditve

KRATEK OPIS IZGRADNJE PROJEKTA OKOLJSKA INFRASTRUKTURA VELIKE BLOKE V ŠTEVILKAH

V letih 2009 do 2011 so bili v Velikih Blokah zgrajeni naslednji objekti okoljske infrastrukture:

- biološka čistilna naprava velikosti 280 populacijskih enot;
- kanalizacijski sistem za odvajanje odpadnih komunalnih voda, v skupni dolžini dobrih 4.000 m;
- preko 70 hišnih priključkov;
- kanalizacijski sistem za odvajanje padavinskih voda v skupni dolžini 1.300 m;
- javni vodovod v skupni dolžini 2.100 m;
- obnovljena in zemeljsko pokabljena je bila celotna cestna razsvetljava v skupni dolžini 1.500 m;
- cestna povezava po celotnem naselju Velike Bloke v skupni dolžini 1.800 m;
- v sodelovanju z vaškim odborom smo uredili vaško jedro, dostop do cerkve, ki je ena večjih kulturnih znamenitosti na Blokah, in obnovili znameniti kamniti most preko Bloščice ter kamnita vaška vodnjaka.

Celotna vrednost navedenih del je znašala cca 1.1 milijona EUR, od tega smo uspeli počrpati preko 60 % sredstev iz evropskih strukturnih skladov, in sicer iz 4. razvojne prioritete »Razvoj regij,« preostali del operacije pa smo financirali iz lastnih sredstev.

Kdaj gremo na volitve?

dr. Peter Verlič poslanec v državnem zboru

Zadnje javnomnenjske raziskave kažejo, da podpira aktualno Pahorjevo vlado najnižji odstotek vprašanih. Pravzaprav nikoli v samostojni Sloveniji nismo imeli vlade s tako nizko podporo volivk in volivcev. Predsednik vlade Pahor se ob takem rezultatu ne more več izgovarjati na svetovno krizo. V javni upravi se je v času Pahorjeve vlade število zaposlenih javnih uslužbencev povečalo za več kot tri tisoč. To ni krivda gospodarske krize v svetu, ampak zgolj in samo slabe politike vlade in Ministrstva za javno upravo, ki ga je vodila sedaj že pozabljena nekdanja Zaresova ministrica Irma Pavlinič Krebs. Koruptivno podpisana pogodba za najem stavbe Nacionalnega preiskovalnega urada v Ljubljani, ki polni davkoplačevalski denar zasebniku in zaradi katerega je zaradi obremenilnega mnenja Računskega sodišča morala odstopiti nekdanja ministrica LDS Katarina Kresal, tudi ni posledica svetovne gospodarske krize, ampak kientelizma in korupcije v vrhu sedanje vlade. Da bi si vrnila vsaj malo ugleda, je stranka Zares zaradi Golobičeve Ultre raje odšla v opozicijo, a v Državnem zboru poslanci te stranke še vedno glasujejo za vse predloge vlade. Podobno se obnašajo tudi poslanci Erjavčevega Desusa in tisti, ki so iz te poslanske skupine odšli med nepovezane poslance. So v neke vrste opoziciji, ampak ko gre za ključne zadeve, pridno glasujejo tako, kot je to po volji največji koalicijski stranki SD. Tudi za takšno »virtulano« opozicijo, ki jo sedaj uprizarjata v Državnem zboru stranki Zares in Desus, ni kriva svetovna gospodarska kriza. Za propad mnogih gospodarskih družb, med njimi Viator Vektorja, mnogih gradbenih firm, kot sta SCT in Vegrad in še bi lahko naštevali, ni kriva svetovna gospodarska kriza, ampak želja vodilnih po privatizaciji in lastninjenju nekdanj uspešnih podjetij. Pahorjeva vlada pa je z zadnjo spremembo proračuna odrezala denar tam, kjer ga naša država najbolj potrebuje. Vzela je denar za investicije. Denarja za obubožane državne ceste bo letos manj za kar 40 milijonov evrov, denarja za investicije v železnice pa bo kar za nadaljnjih 100 milijonov evrov manj. Nič čudnega, da drugi tir od Divače do Kopra še vedno niso začeli graditi. Še malo, pa Luka Koper ne bo več konkurenčno pristanišče za ladijski tovor, ki se bo tako začel izogibati Slovenije. Kaj bo to povzročilo? Povzročilo bo nove nezaposlene in nova odpuščanja delavcev. Ker ni novih investicij, ni novega gospodarskega zagona, ni novih delovnih mest in je zato manj gospodarske rasti ter posledično manj prihodkov v proračunu. Ker je več nezaposlenih, je potrebno povečati socialne transferje, to pa pomeni večje odhodke v proračunu od prihodkov, razliko pa je potrebno pokriti z zadolževanjem. Pahorjeva vlada je že povzročila največje zadolževanje doslej, kredite bodo odplačevali še naši otroci in vnuki. Vsak dan več takšne politike je dan, ki Sloveniji prinese še večji javni dolg. Zato bi bile najboljša rešitev ta hip predčasne volitve. Sam jih zelo podpiram, a kaj, ko je očitno sedanji koaliciji to vseeno. Očitno gre največji koalicijski stranki SD zgolj za oblast in to za vsako ceno, kljub najnižji podpori v javnosti do sedaj. V poslanski skupini SDS podpiramo predčasne volitve in če bi glasove za predčasne volitve prispevali tudi poslanci v največji Pahorjevi stranki SD, bi lahko predčasne volitve že imeli.

Kljub vsem težavam in oklepanju oblasti t.i. koalicijskih strank SD, LDS, Zares in Desus za vsako ceno pa je pohvalno, da mnoge od občin niso v primežu državne politike. Tudi občina Bloke je zagotovo ena izmed njih. Sodelovanje z županom g. Jožetom Dolesom mi je kot poslancu in županu v veliko zadovoljstvo. Veseli me, da Občina Bloke sodeluje v skupini trinajstih županov ob 3a. razvojni osi od Škofljice do Kočevja, kjer si skupaj prizadevamo za izboljšanje cestne in železniške infrastrukture, s skupnimi močmi pa smo dosegli že kar nekaj premikov. Občina Bloke je postala tudi članica regionalnega centra za odlaganje odpadkov Ljubljana, z občinami Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje pa so stekli tudi pogovori za začasno deponiranje odpadkov.

Iskrene čestitke ob občinskem prazniku in še na mnoga leta uspešnega razvoja občine Bloke želim!

Mihaelov sejem 2011

No, pa smo spet tam. Pisal naj bi o našem M'hajlo ... Ne, to ni dobro; Mihajlo ... Uh, sploh ne, saj nisem Hrvat; Mēhlo ... Ne tudi to ne; Mæhelo ... Morda, toda kaj že tisti znak pomeni. In tako se mučim, ne da bi napisal en stavek. Pa sem nekoč povprašal nekaj Bločanov, ki jih spoštujem in se razumejo na pisano besedo in slovenščino, pa so mi rekli: »Veš, naša bloščina je tako lepa in bogata, da ni za povedat«. Govoriti jo znamo, žal pa ne zapisati. Slovenščino preučuje gora strokovnjakov, ki nas poučuje o njej, pa se še kdaj zatakne. Bloščine pa nihče ne preučuje. In če bi jo znali zapisati, jo drugi ne bi znali brati. Pa tudi bogastva glasov, ki jih Bločani uporabljamo, žal ne boš našel, ustrezne znake zanj v nobenem računalniku. Najbolje bo, da se odločiš kot oni, ki je jecjal in prišel v gostilno: »D dva d d deci r r r ... Ne, kar belega dajte.« Tako, vidite, sem se tudi jaz odločil. Namesto našega Mîh ... oh ne Mæh ... tudi ne uporabljam kar slovenske spakedranke »Mihaelov sejem«. Tako, vidite. Letošnji Mihaelov sejem je bil kot še nikoli. Trajal je tri dni – kot za časa Valvasorja – in še več. Vreme je bilo kot naročeno. Ljudje pri Občini in turističnem društvu so se zares potrudili. Otvoritev in povorka je bila kot se šika. Bloški konjeniki so bili veličastni. Pa kočijaži s častnimi gosti in Martin Krpan je prišel in bloški smučarji, tudi bloški mešetar ni manjkal. Seveda pa sta Petračeva z vitalnostjo in pesmijo osvojila srca poslušalcev. Z veliko prisrčnostjo pa so nastopali njihovi nasledniki – prvošolčki in folkloristi iz osnovne šole. Z Lokovca so prišli kovači in pevci in ljudski godci. In društvo starodobnikov s Škofljice je presenetilo obiskovalce in dodobra zasmradilo bloški zrak s slabo izgorelimi bencinskimi hlapi. (Oh no. Včasih so pa dekleta rekla, da je to lepši vonj kot od parfuma.) Manjkalo ni letalo, ki je nekoč jadrало po bloškem nebu. In godci so godli tri dni in tri noči.

IN KAJ SO REKLI DRUGI O SEJMU.

Miha Novak in konj Don King. Čeprav je doma s Turjaka, se je predčasno preselil v Velike Bloke. Zmage sem zelo vesel, saj nama je zelo dobro šlo. Pred tremi leti sem ga kupil v Kočevski Reki za 5000 EUR. Je pasme Abaluza, ki prihaja iz Amerike. Nič kaj velike prihodnosti mu niso napovedovali. Nama s punco je bil preprosto všeč zaradi barve in sva ga kupi-

la. Za tekmo sem posebej vadil dva dneva. Sicer pa sta mi konja pripravila in ujahala moja punca in tudi Jure s treningom na Ranču Bloke.

Dr. Bojana Žvan, zdravnica nevrologinja iz Ljubljane. V zadnjem času smo si na Blokah uredili brunarico, kjer se po napornem delu sproščamo in preživljamo prosti čas. Celotna prireditev vam je lepo uspela. Takšne razstave kruha, povezane z ljudskimi prazniki in običaji, še nisem videla. Nikoli še nisem videla na enem mestu kot tukaj vseh vrst žit, ki jih pridelujemo v Sloveniji. Presenetila me je tudi peka kruha iz makunce ali pa z dodatkom krompirja. Tega pri nas na Koroškem nismo poznali. Da, zelo veliko truda so vaše gospodinjice vložile v to razstavo.

Anton Palčič, obiskovalec iz Cerknice. Na Mihaelovem sejmu sem letos prvič. Preseneča me široka izbira vsebin in dogodkov. Zelo lepo je vse pripravljeno. Všeč mi je, da ohranjate in predstavljate stare obrti, ki žal izumirajo. Ljubitelji konj pa tudi imajo kaj videti. Sicer pa še tako vsega nisem videl, je dejal in odhitel naprej, da česa ne zamudi.

Metod Jaklič obodar od Sv. Gregorja. Letos sem na Mihaelovem sejmu prvič. Všeč mi je, da se tudi na Blokah trudite ohranjati to kulturno dediščino izdelovanje suhe robe, s katero so se naši predniki stoletja preživljali. Izdelovanja obodov me je naučil stari oče. Rekel je: »Pomagaj mi, saj ti bom dal napitnino.« Pa sem

v začetku vse pokvaril, dokler mi ni primazal zaušnice. Od takrat pa sem vse v trenutku znal in znam še danes, ko sem že v letih. Kot drugod sem tudi tukaj prikazal, kako se to praktično dela. Vselej je lepo biti med ljudmi in jim pokazati stare ljudske spretnosti.

Zvone Govednik, znan javni delavec z Blok. Letos nisem bil nič posebno vključen v same priprave in organizacijo. Toda lepo je, da je tudi na Blokah neko dogajanje. Letošnje dogajanje je zelo pestro in vsebine so namenjene predvsem mladim. V treh dneh nas zabavajo štirje priznani ansambli, pa še nekaj mlajših skupin. Tudi kulturno etnografski program je dober. Razstava o kruhu pa je sploh posebnost. Mogoče bi ti, ki so pripravljali zabavni program, lahko poleg čevapčičev ponudili kakšno domačo hrano. Pa tudi pivo, ki vam ga prinese brhko dekle k mizi, je bolj dobro od onega, ki vam ga natočijo tam pri jurčku.

Stane Korenjak

VTISI Z MIHAELOVEGA SEJMA

Na prvo jesensko nedeljo, ki je bila letos še posebno darežljiva s toplimi sončnimi žarki, se je v Novi vasi na Blokah odvijal že tradicionalni bloški Mihaelov sejem. Na Bloke je privabil tudi naju kakor skoraj vsako leto do sedaj.

Izvirna popestritev letošnjega sejma je bila razstava Od zrna do kruha. Pozornega obiskovalca je z domiselno, sistematično in estetsko postavitvijo vodila od mokovca, ajde in različnih vrst žit, med katerimi si je lahko ogledal tudi piro in tritikalo (križanec med pšenico in ržjo), do različnih vrst kruha, ki ga pečejo bloške gospodinjice. Ob tem je spoznaval orodje za obdelavo zrnja ter pripomočke za peko kruha.

Predstavljeni so bili tudi nekateri drugi izdelki iz omenjenih žit in pomen kruha in pogač v različnih letnih časih v povezavi s slovenskimi prazniki, šegami in navadami.

Razstava je imela veliko etnološko, kulturno, kulinarčno in botanično vrednost.

Čestitke in pohvala nosilcu ideje in izvedbe!

Urška in Slavko Lah, Medvode

Mihaelov sejem 2011 v sliki

Boj za Krpanovo dediščino

Med dogodki, ki so se odvijali v sklopu prireditev ob letošnjem prazniku občine Bloke, je bila tudi »krstna« predstavitev knjige z naslovom Boj za Krpanovo dediščino, avtorja Slavka Petriča.

Knjigo, ki je izšla sredi letošnjega poletja, smo člani Društva prijateljev Martin Krpan Bloke v četrtek, 22. septembra 2011, v soorganizaciji s Knjižnico Ivana

slovenskimi kraji za Krpanovo dediščino in da se dokončno in neizpodbitno dokaže, od kod je bil doma Martin Krpan».

Avtor v svojem delu predvsem želi dokazati obstoj vasi Vrh pri Sveti Trojici, od koder je bil po povesti Frana Levstika Martin Krpan doma, in sicer na severnem delu Bloške Planote, pri Sv. Urhu nad vasjo Zavrhu oz. nad

Knjiga je sestavljena iz osnovnega dela in prilog. Za osvežitev spomina si bralec lahko ponovno prebere povest o Martinu Krpanu, natisnjen je tudi prispevek dr. Franca Jakopina o obstoju in izvoru priimka Krpan, Slavko Petrič je dodal sestavek o tovarništvu, objavljen pa je tudi za Bloke in Bločane zelo zanimiv povzetek iz knjige Iška, Iški vintgar, in sicer Mlini in žage na Iški in njenih pri-

Čampa Nova vas z veseljem in ponosom pospremili na prvo pot med bodoče bralce. Cilj in naloga delovanja društva je namreč zbiranje in ohranjanje dokumentacije, ki je kakorkoli povezana z Martinom Krpanom. Da je Krpan, kljub temu, da v bližnji in daljni preteklosti kljub večkratnim neuspelim, ali bolje — nedokončanim poskusom obuditve njegovega lika in umestitve njegovega obstoja v prostor Bloške planote, zasidran v Bločanih, je dokazala številna udeležba na predstavitvi.

Med pogovorom z avtorjem, inženirjem gozdarstva Slavkom Petričem, nas je skozi vsebino knjige popeljal znani novinar in naš sokrajan Marjan Fortin. Kot je povedal pisec knjige, ga je k raziskovanju in pozneje pisanju vzbudilo dejstvo, »da že od nastanka povesti leta 1858 trajajo razprtje in spori med različnimi

zaselkom Pajkovo.

Po njegovem mnenju nikakor ne morejo držati navedbe nekaterih piscev s Pivškega, da je po ljudskem pripovedovanju vas Vrh obstajala na vrhu hriba Lonica, pri cerkvi sv. Trojice. Lonica je namreč 1124 m visok hrib na Pivškem, na katerem res stoji cerkev sv. Trojice, nikakor pa tam ni osnovnih pogojev za življenje: vode, obdelovalne zemlje, burja ... Obstoj Martina Krpana in njegovo »domovinsko pravico« na Vrh pri Sv. Trojici na Blokah Slavko Petrič dokazuje v svoji knjigi poleg navedenega še z najmanj šestimi dokazi. Med njimi nam je vsem še najbolj domač tisti, ko je Fran Levstik v povesti zapisal, da je Krpan streljal z očmi izpod srditega čela »kakor bi se za Mokrcem bliskalo ...«. S Pivškega Krpan res ne bi mogel videti bliskanja izza Mokrcar ...

tokih. Na predstavitvi je bil prisoten tudi njen avtor, Tomaž Kočar, inženir gozdarstva, 73-letni pisec, ki vse svoje življenje in delo posveča raziskovanju »vodne tehnike« (mlini, žage, elektrarne ...), obenem pa je še izvrsten ljubiteljski fotograf in kot sam pravi, Ljubljčan, ki bi tudi z mesarico in kijem branil Martina Krpana za Bločane. Seznanil nas je o skorajšnjem ponatisu svoje šeste knjige Iška, Iški vintgar.

V pogovor so se vključili tudi obiskovalci in le-ta se je nadaljeval še ob pogostitvi, ki so jo pripravile članice društva in knjižnica.

L'pu je blu, pa de b' blu spjet hmal toku!

Pa lepo pozdravljeni do naslednjik.

Zora Obreza

Kdo je

Že skoraj poldrug mesec sem med vami in ob mnogih srečanjih mi je večkrat postavljeno vprašanje: Kako se počutite med nami? Kakšni so vaši prvi vtisi? Nekateri tudi sprašujejo, če kaj smučam. Druge zanima, kdaj bo birma. Tretji mi z veseljem govore o vsem, kar so prejšnji župniki popravili, zgradili, obnovili ... ter mi morda hočejo s tem kaj nakazati. Mnogi dobrohotno svetujejo, da je jedro vsega problema na Blokah mladina, kultura, glasba ... v zadnjem času tudi vlomi, v zadnjem tednu celo v župnišče ...

Luč sveta sem zagledal kot tretji otrok, za menoj pa se je rodila še sestra. Bilo je v Ljubljani, kjer je oče hodil v službo, popoldne pa delal na polju v Zadobrovi ali na njivah, kjer sedaj stoji Savsko naselje. Iz otroških let se spominim, da smo doma, v bližini sedanjega Kliničnega centra, imeli kokoši in celo redili 'kralje živali'. S kaplanom in prijatelji iz župnije sem bil v osnovni šoli tudi prvič na Triglavu. V srednjo šolo sem hodil na gimnazijo Bežigrad, ob sobotah k mladinski skupini in prepeval v domačem mladinskem zboru. Dejansko sem v tem krogu odkrival lepoto slovenskih hribov in dolin, razmišljal o tem, čemu sem na svetu in kaj naj v življenju počnem. Spominjam se mnogih pogovorov o življenju, mladosti in smrti, ko nam je za levkemijo umrla prijateljica iz skupine. Leto za tem pa je iz Špikove stene strmoglavil eden mojih najboljših prijateljev. A smo kljub temu nadaljevali z 'iskanjem' s klini, vrvmi, smučmi in derezami ... Kot da so naše gore vrtec, ki ga je s čudovito lepoto odel Nekdo, tisti, ki mu je mar za nas, tisti, ki skrbi celo za lilije na polju, vrabce na njivi in ima preštete vse naše lase. On je nekoč rekel, naj najprej iščimo kraljestvo, ki je za nas pripravljeno, in vse drugo nam bo navrženo, dodano, podarjeno, zastonj ... Razumel sem, da imajo čebe in ose, celo miši in podgane, ne le medvedi, ribe in merjasci, svoje mesto in nalogo v njegovem Kraljestvu. Pa bi ga človek ne imel?

S 25 leti sem komaj čakal za-

poslan na Bloke?

govora diplome na ekonomski fakulteti, ker mi je Jezus dal vedeti, da me potrebuje. Jaz pa sem odkril, da je moj odgovor na Božji klic možnost, kjer bom lahko storil za ljudi čim več dobrega. Pet let bogoslovja je skoraj v trenutku minilo in 4. julija 1976 sem imel v domači cerkvi sv. Petra /pri bolnicah v Ljubljani/ svojo novo maše. Nato sem bil leto dni kaplan na Bledu in 5 let v Leskovcu pri Krškem, 15 let župnik na Črnučah v Ljubljani ter 13 let v Prečni pri Novem mestu. Zdaj me je Pot pripeljala na Bloke. Morda še nikoli v

življenju nisem videl toliko dela in možnosti, kot ga predstavljata obe župniji sedaj. Vedno znova kličem Svetega Duha na vse prebivalce te čudovite Bloške planote, na vse odgovorne v družbenem življenju, na vse, ki so mi zaupani ter na svoje odločitve: da bi delal to in samo to, kar Bog pričakuje.

Veselim se srečanja z vami!

Anton Marinko, župnik

RRA Notranjsko-kraške regije Promocija deficitarnih in perspektivnih poklicev

RRA Notranjsko-kraške regije v petek, 21. oktobra, v telovadnici ŠC Postojna organizira dogodek za promocijo deficitarnih in perspektivnih poklicev v Notranjsko-kraški regiji. Na dogodku bodo poleg srednjih šol sodelovali še delodajalci iz regije, GZ OZ Postojna, OOO Cerknica, Ilirska Bistrica, Logatec in Postojna, Urad za delo Postojna ter Zavod Znanje Postojna.

Promocija deficitarnih in perspektivnih poklicev bo potekala v okviru Štipendijske sheme Notranjsko-kraške regije. Razlog za organizacijo dogodka je izrazito pomanjkanje zanimanja za nekatere vrste poklicev. V lanskem letu je bila na primer za področje lesarstva podeljena le ena štipendija, čeprav jih je bilo razpisanih kar 23.

Trenutno pa manjše zanimanje med osnovnošolci ne velja le za lesarske poklice. V podobnem položaju je večina poklicev, vezanih na IV. stopnjo izobraževanja, kot so orodjarji, mesarji, kuharji, natakariji, zidarji, kamnoseki idr. Na drugi strani pa so t.i. perspektivni poklici, za katere je med mladimi zaznano povečano zanimanje. Taki poklici so v naši regiji npr. aranžer,

mehatronik, gozdar, kozmetični tehnik, tehnik zdravstvene nege, računalniški tehnik in elektrotehnik. S promocijo poklicev želimo tako spodbuditi osnovnošolce, da se v večji meri odločajo za poklice, za katere obstaja s strani delodajalcev v regiji povpraševanje, ter hkrati spodbuditi delodajalce, da razpišejo štipendije za tiste poklice, za katere je med mladimi zanimanje.

Promocija, ki bo obsegala predstavitev srednjih šol in posameznih podpornih institucij, bo prvenstveno namenjena sedmošolcem, osmošolcem in devetošolcem, ki se odločajo o poklicu, ter njihovim staršem in svetovalnim delavcem. Vzporedno s predstavitvijo šol bodo potekali tudi dnevi odprtih vrat pri delodajalcih in druge aktivnosti. Podroben program dogajanja bo objavljen na spletni strani www.rra.nkr.si.

Aktivnosti so del projekta Regijska štipendijska shema Notranjsko-kraške regije in so sofinancirane iz sredstev Evropskega socialnega sklada.

**Zdenka Žakelj, RRA
Notranjsko-kraške regije,
d.o.o.**

**Rok za oddajo člankov za
naslednjo številko
Bloškega koraka je
petek, 2. december 2011.**

Bloški gasilci

Ponosni na svoje delo – Bločani na njih

Zgodovina gasilstva na svetu sega prav v čase prvih civiliziranih ljudstev, ki so se vsako po svoje borila proti ognju. Že pred dvema stoletjema pred našim štetjem so imeli v tedanji Aleksandriji gasilsko črpalko. Z izumljanjem prvega gasilskega orodja pa se je začela, vse do današnjih dni, izpolnjevanje tudi gasilska služba.

V srednjem veku, tako piše v učenih knjigah, je bila gasilska služba najbolj razvita v nekaterih evropskih državah; Franciji, Nemčiji, Holandiji, Italiji in Angliji. Nekatera mesta pa so že takrat imela izdelane predpise oziroma požarne rede, kjer je veljalo strogo pravilo

Že dobrih deset leta zatem se je začela borba za prevlado slovenščine v gasilskih društvih, predvsem na področju poveljevanja. Za vpeljava slovenskega poveljevanja v gasilske vrste ima nedvomno velike zasluge Ignacij Merhar iz ribniške doline, ki je že leta 1879. ustanovil v Dolenji vasi pri Ribnici gasilsko društvo in uvedel slovensko poveljevanje. Kaj bi se slovenski gasilec mučil z nerazumljivo nemščino, čemu bi slovensko poučevali, nemško pa ukazovali, ko nam tega ni treba, je ponosni Merhar večkrat na glas poudaril.

Letos na Blokah mineva že 118. leto od ustanovitve PGD Nova vas, ki ima korenine v Velikih

Hudem Vrhu, Metuljah, Topolu in Ravniku. Nazadnje pa so se zoperstavili ognjenim zubljem pred nekaj meseci na Velikem Vrhu. Nekaj je bilo seveda tudi travniških požarov, ki so še posebej pogosti in predvidljivi v tako sušnih dneh, kot je bila večina letošnjega poletja na Blokah. Pri tem pa Zvonko ne pozabi omeniti, da je bilo še pred desetletji veliko več požarov kot sedaj, kar pripisuje preventivni vzgoji pri osnovnošolcih in rednim opozorilom krajanom pred to nevarnostjo.

OGENJ NI IGRAČA

V OŠ v Novi vasi imajo svoj krožek tudi mladi

Zvonko Govednik je na čelu PGD Nova vas že 20 let.

št. 1, v katerem je bilo zapisano, da kdor zapazi ogenj, mora kričati gori, gori! Odgovorni pa morajo ob izbruhu požara takoj biti plat zvona, trobiti alarm, kar velja še danes, le na bolj sodoben način.

Vsebinska dela vseh slovenskih prostovoljnih društev je v glavnem enaka; člani društva naj gasijo požare, rešujejo premoženje kot tudi človeška življenja.

Slovenski gasilci pa so si v zadnjem desetletju zadali še eno pomembno, zahtevno in odgovorno delo pri organizaciji preventivne službe, ki naj prepreči ali pa vsaj zmanjša škodo.

Pred natanko 142. leti, 18. septembra leta 1869, je bilo v Metliki ustanovljeno prvo prostovoljno gasilsko društvo v Sloveniji, požarna bramba imenovano.

Že prihodnje leto bo Mirko Doles praznoval 40-letnico neprekinjenega predsednikovanja v PGD Velike Bloke.

Blokah, kjer ima že od leta 1930 svoje PGD. Še pred desetletji pa so se Bločani lahko postavljali kar s tremi PGD, kajti tudi v Ravniku so imeli svojega.

UKROČENI POŽARI

Letošnje poletje je bilo med najbolj sušnimi v zadnjih nekaj desetletjih, zato so bili vsi gasilci na Blokah v nenehni pripravljenosti priskočiti na pomoč in nuditi pomoč krajem, ljudem in živalim.

Zvonko Govednik, ki je že dve desetletji na čelu PGD Nova vas, pove, da večjih, katastrofalnih požarov na njihovem požarnem področju ni bilo. Dobro pa so mu ostali v spominu požari na Godičevem, v Novi vasi,

Gasil sem, dokler sem zmozel vse napore in odgovornost, pove Dušan Premrov.

gasilci. Vedno bolj pa se uveljavlja izbirni predmet Zaščita in reševanje, ki ga uspešno vodi Pavla Ponikvar. Pod njenim vodstvom osnovnošolci kar nekajkrat na leto obiščejo gasilski dom, si ogledajo vse gasilske naprave; od starejših do sodobnejših. Na slednje so novski gasilci še kako ponosni. Po oceni predsednika Zvonka Govednika je resno delo med osnovnošolci na zavidljivi strokovni ravni, kjer mladim in bodočim gasilcem nenehno vcepljamo v podzavest, da je ogenj sicer človekov prijatelj, ni pa primeren za igračo.

Zahvala občanom

Obe PGD na Blokah sta v zadnjih dveh letih uspeli v celoti obnoviti svoj vozni park, za kar so v veliki meri prispevali svoj delež krajani. Zato se jim predsednik PGD Nova vas Zvonko Govednik in predsednik PGD Velike Bloke

Mirko Doles v imenu vseh gasilcev iskreno zahvaljujeta.

ZDAJ JE GLINA VAS GASILCEV

Nekoč je na Blokah veljala Nemška vas za vas gasilcev. Zdaj je to mesto in častni naziv prevzela Glina, ki se lahko pohvali, da ima vsaka hiša v povprečju kar tri, če ne še več gasilcev. Samo pri Premrovih sem jih naštel 6. Poleg dedija Dušana živijo pod eno streho še sin Dušan s soprogo Ano ter sinovi Juretom, Aljažem in Matejem. In vsi so člani PGD Nova vas.

V sosednji, tudi Premrovi novi hiši, smo našli kar 4 gasilce. Poleg gospodarja Bogdana so v gasilске vrste aktivno vključeni še soproga Fanika, sin Borut in hčerka Eva. Enako je tudi

Zares ne bi bilo lepo, če bi v tem zapisu pozabil zapisati ime najstarejše gasilke, gospe Franke Lipovec, ki jesen življenja vedro preživlja v domu starejših občanov v Cerknici.

NAJVIŠJE PRIZNANJE V PRAVIH ROKAH

Priznanje Matevža Haceta je najvišje priznanje za strokovno in organizacijsko delo v gasilski organizaciji, ki ga je pred dvema letoma prejel za svoje dolgoletno delo v gasilstvu Bločan Mirko Doles. Bronasti kip, skulptura gasilca v akciji in pri reševanju otroka, je zares visoko priznanje, s katerim se v bloški občini lahko pohvali samo Mirko Doles. V Gasilski zvezi Cerknica je bilo enako priznanje izročeno Dragu Jakopinu, v nekdanji cerkniški občini pa je to častno priznanje prejel žal že pokojni Andrej Šilc – Landovcov.

Bronasti kip, skulptura gasilca v akciji, najvišje gasilsko priznanje za dolgoletno strokovno delo, je že dve leti v rokah Mirka Dolesa.

Premrovih pet gasilcev! Oči Dušan, sinovi Jure, Aljaž in Matej ter mami Ana

pri sosednjih Zalarjevih, kjer so v gasilskih vrstah poleg očeta Bojana še soproga Marija, sin Jernej in hčerka Karmen.

NAJSTAREJŠI GASILCI NA BLOKAH

Najstarejši gasilec na Blokah je zagotovo Jože Mazij. Med starejše in spoštovanja vredne gasilce pa zagotovo sodi tudi Dušan Premrov starejši, ki pove, da sta približno enako stara z Janezom Žnidaršičem od Fare, Kmetkovim po domače.

Dušan Premrov se še dobro spominja vseh požarov, pri katerih je sodeloval še kot aktivni gasilec. Gasil je vse dotlej, dokler je svoje delo še zmoget. Ko sem nekoliko »pristarak«, pove, sem misel na gašenje opustil, član PGD pa sem še vedno in tudi vesel in zadovoljen sem, da je gasilstvo na Blokah na pravi poti.

Prejemnik najvišjega priznanja za strokovno delo v gasilski organizaciji Mirko Doles bo prihodnje leto praznoval pomemben delovni praznik. Lahko je ponosen na 40.letno neprekinjeno predsednikovanje PGD Velike Bloke. Je tudi predsednik komisije za veterane in predsednik komisije za odlikovanja pri GZ Cerknica, po gasilskem stažu pa najstarejši v GZ Cerknica.

Kot vemo, se Mirko Doles aktivno vključuje v politična dogajanja v bloški občini, je nadušen, vesten in skrben čebelar in še bi lahko našteval. Pa sem ga raje vprašal, kako vse to zmore, saj ima dan končno le 24 ur.

Z odgovorom, vse se da, če se le hoče, nisem bil ravno navdušen, v beležnici pa sem si le podčrtal ta odgovor in si na koncu pripisal, da za uspešnim moškim stoji še bolj uspešna žena. In taka je Mirkova soproga Anica, ki že

Jože Mazij, letnik 1920, je vključen v gasilsko organizacijo že od leta 1935. Za svoje delo je prejel že številna priznanja in, kot pravi, se domala vseh požarov, v katerih je sodeloval kot gasilec, še dobro spominja. Tudi tistega prvega, ko je gorelo na Gornjem Jezeru, kamor so hiteli na pomoč. Lenček iz Hudega Vrha, Korošec se je pisal, nas je peljal s konji. Zadnji požar, v katerem je sodeloval, pa je bil tisti leta 1972 na Radleku.

vrsto let namesto moža z veseljem in brez negotovanja opravlja številna dela, ki bi po naravi dela bolj sodila na moževa pleča. In ker sta oba predana gasilstvu, tudi soproga Anica je gasilka, so vsa ta bremena, vsaj zdi se mi tako, veliko lažje premagljiva.

Tone Urbas

Iz šolske kronike 1955/56

1. razred 1955/56

2. razred 1955/56

Pouk smo začeli 6. septembra. Otvoritvena konferenca je bila 01. 09. 1955. Proslava ob začetku leta je bila na prostem. Učenci so pripravili pester program. Otvoritveni govor je imel tov. ravnatelj. Na proslavi je bilo tudi nekaj staršev.

V posameznih razredih je bilo naslednje število učencev:

Razred	1.	2.	3.	4.	Skupaj
Dečki	14	17	8	16	55
Deklice	12	17	14	13	56
Skupaj	26	34	22	29	111

V šolskem letu 1955/56 je poučevala na gimnaziji Fabiani Ivana, ki se je v mesecu februarju poročila s Škrabec Francetom iz Nove vasi.

Daljši bolezenski dopust je imela tov. Žurga Brona od 6. 3. 56 do 1. 7. 56. Zdravila se je tudi v bolnici.

Drugi učiteljski dopusti so bili le eno ali dvodnevni po priyatnih poslih.

Zaradi odsotnosti tov. Žurgove sta imela 2. in 3. razred pouk vsak drugi dan, četrti dan pa telovadbo in pisanje. Ako bi imeli še eno učiteljico, bi bil pouk reden. Tako pa sta ta dva razreda imela skrčen pouk in nastali so zaostanki v snovi, kar se bo poznalo drugo leto.

3. razred 1955/56

Odkritje spomenika na Velikem Vrhu

12. 2. je bil pouk zaradi hudega mraza prekinjen za 1 teden. Šola ima dobre peči in ni bilo nevarnosti mraza v razredih.

Glavne šolske prireditve, kjer je sodelovala šolska mladina v letu 1955/56, so bile:

- Teden matere in otroka 1. 10. je predaval tov. ravnatelj v Velikih Blokah o pomenu tega dne.
- 22. 12. 55 so bili učenci osnovne šole pogoščeni v Velikih Blokah v JLA.
- 8. 2. je bila Prešernova proslava.
- 8. 3. dan žena.

Na obeh proslavah je sodelovala mladina s pestrim kulturnim programom.

Za novoletno jelko so bili učenci osnovne šole obdarjeni s šolskimi potrebščinami v vrednosti na učenca 100 din. Posebnih priprav ni bilo, niti igre, ker smo dobili sredstva za nakup daril zelo pozno. Nekaj je prispevala KZ Nova vas. Za ta praznik mladine ni pravega razumevanja. Organizacije, KZ Nova vas in drugi bi morali sami voditi akcijo za obdaritev mladine za Novo leto, so pa skoraj indifereentni.

Za vse proslave je pripravila program pionirska organizacija. Največji praznik bloške mladine je bil telovadni nasprot TD Partizana 4. 7. 1956 na dvorišču KZ. Sodelovala je vsa mladina osnovne šole Nova vas, Krajič in Šivče. Obisk je bil rekorden, nad 1200 ljudi. Igrala je godba na pihala iz Loža. Dan je bil zelo lep. Vsi oddelki so lepo izvajali vaje. 28. 5. 1956 je sodelovala naša mladina na okrajnem izletu TD Partizan v Ljubljani.

21. 5. je krenila izpred spomenika Titova štafeta proti Cerknici. Nagovor je imel tov. Pirc Anton, pionirji pa so peli in deklamirali. 22. 7. je naša mladina pomagala na prvem mladinskem festivalu v Cerknici.

5. 10. 1955 je pogorelo na Velikem Vrhu več hiš in gospodarskih poslopij. Prišli so gasilci iz Ljubljane in Loške doline. Požar je nastal v kozolcu, ki ga je zanetila neka slaboumna žena. Pogorelci so dobili precej lesa za obnovo hiš in gospodarskih poslopij.

Letina krompirja in sena je bila zelo dobra. Kmetje so pridelali mnogo semenskega krompirja, /holanderja/, ki je bil precej dražji od potrošniškega. Cena za navaden krompir je bila 12 din za kg, kmetom se je zdelo to pre poceni in ga niso silili v prodajo misleč, da bo spomladi dražji. Jesen je bila lepa. Do februarja skoro ni bilo snega. Zato pa je bilo huje v mesecu februarju. V Novi vasi je dosegel mraz minus 28 °C. Zaradi mraza so bile nekatere šole zaprte 14 dni. V Novi vasi se je vršil pouk v redu.

TD Partizan Bloška planota je priredil smučarske tekme v tekih s praktičnimi nagradami. Tekmovalo je 76 pionirjev, mladincev, mladink in članov.

Zdravstveno stanje mladine je bilo zadovoljivo. Le meseca februarja in marca je precej otrok zbolelo za gripo. Zato je šolski obisk v tem času padel. Šolski obisk je bil vedno nad 90 % v posameznih mesecih tudi 98 %. 5. 3. 1956 je obiskala šolo zdravnica, ki je nekaj otrok tudi pregledala. Vsi učenci osnovne šole so bili zavarovani proti nezgodam. DOZ je izplačal le manjše vsote, ker hudih nezgod ni bilo. Vsi učenci so bili člani PRK in pionirske organizacije.

Učenci so bili naročeni na Pionirski list 30 izvodov, Cici-ban 40 in Pionir 20, Jadran 15, Pravljice 8 izvodov.

Šolska mladinska knjižnica je učencem vedno posojala knjige. Zaradi nizkega proračuna nismo imeli v proračunu postavk za knjige. Naročili smo le najnujnejše.

Šolski odbor s predsednikom je štel 15 članov in je bil za osnovno šolo in gimnazijo isti. Imel je redne seje in ni reševal samo gospodarskih vprašanj šole, nego tudi vzgojna vprašanja. Na sejah je obravnaval neuspehe v posameznih razredih. Uredil je tudi povečanje mladinskih kinopredstav v Velikih Blokah v domu JLA, ki predvaja za mladino po 1 film mesečno. Predstavniki šolskega odbora je bil Kraševac Rafael iz Studenca. Člani so se redno udeleževali sej, čeprav niso bili nikdar vsi prisotni. Šolski odbor in ZB so se še posebej zanimali in skrbeli za uspehe otrok padlih borcev. Toda ravno ti so včasih v šoli slabi, ker morajo doma pri delu nadomeščati očeta. Nekaj otrok je šlo v počitniške kolonije na morje in v Avstrijo. Učenci so pohvalili življenje v teh kolonijah.

Enkrat nas je obiskal tudi republiški poslanec Matevž Hace, ki je govoril o našem gospodarskem razvoju in o politiki v svetu. Udeležba je bila zadovoljiva, kmetje so se posebno razgibali ob vprašanju sečnje in rezanju lesa za domačo porabo.

Pri domu smo nadaljevali z delom samo na občinski stavbi. Letos se bo krajevna pisarna preselila v novo stavbo. Tudi gasilci so zadovoljni, da so dobili svoje prostore. Spodnji prostori pa so lepo urejeni za potrebe zdravstvenega doma.

Del prejšnjega okraja Postojna se je priključil k Okraju Ljubljana in v ta del spada tudi cerkniška občina z Bloško planoto.

Učiteljstvo se je strokovno izpopolnjevalo samo in pri skupnem študiju pedagoške literature. Imeli so tudi vzorne nastope. Predelovali so Sodobno pedagogiko ter Slostvo in jezik.

V Cerknici je bil enodnevni telesnovzgojni tečaj za vse učitelje osnovne šole in dva vzorna nastopa.

Učni načrti so bili isti – a so jih razredniki tekom leta dopolnjevali ali pripisovali pripombe k posameznim

Bločani ob odkritju spomenika na Radleku

predmetom.

Učenci niso imeli pri pouku enotnih knjig, kar je motilo delo v šoli. Starši so se na roditeljskih sestankih jezili, da so vsako leto druge knjige. Učiteljstvo je take stvari samo urejevalo.

Upravitelj tukajšnje šole je bil član okrajnega sveta za šolstvo in prosveto.

Učni uspeh ob koncu leta je bil:

Razred	Št.uč	Odl.	Pd	D	Z	Nezad	Neoc	Skupaj	Šol.obisk %
1.	25	3	9	2	8	2	1	25	86,86
2.	33	10	3	8	6	6	0	33	91,58
3.	21	1	9	7	2	2	0	21	90,06
4.	29	0	5	13	5	6	0	29	89,71
Skupaj	108	14	26	30	21	16	1	108	89,2

Nova vas, 1. 10. 56

*Prepisano iz Šolske kronike,
ki jo je pisal France Čebihin*

Telovadni nastop

Spomini

Čas, ki ga živimo, je naš čas. Včasih pa vendarle le zberemo toliko časa, da se vprašamo, kako ga živimo. Želimo si živeti čim bolj polno, zdravo, srečno življenje. Čas pa si popestrimo tudi s spomini, vzetimi iz našega življenja, polnimi lepih in manj lepih trenutkov.

Naša preteklost postaja vse bolj in bolj odprta knjiga, v kateri je že moč marsikaj prebrati in se na ta način pustiti tudi o čem podučiti. Vsi v en glas ugotavljamo, da živimo mnogo prehitro in zato vse bolj in bolj površno.

Upam si trditi, da prav to pretirano hitenje hoče oblikovati današnjega človeka tako, da bi svojo preteklost najraje kar poradiral – izbrisal.

G. France Čebohin, ravnatelj osnovne šole Nova vas – Bloke, je bil človek z mnogimi talenti, ki jih je nesebično razdajal Bločanom.

Vsakemu učencu je bil pripravljen pomagati stopiti na prvo stopnico učenosti in od tu naprej tudi v druge hrame znanja.

Če se danes oziramo nazaj, vse bolj in bolj spoznavamo, da je med nami živel in delal človek, ki je bil svoje bogato znanje in svoje dragocene izkušnje pripravljen razdajati celih 24 ur na dan. V današnjem času, oziraje se nazaj, je g. France Čebohin – ravnatelj osnovne šole

Na fotografiji se muči Andrejčkov Janko iz Metulj. Izvaja fitness iz časov, o katerih govori besedilo. Je prou »fajn« za vid't.

Spomin na g. Franceta Čebohina je nam Bločanom še vedno zelo živ. Kot šolnik in kot ravnatelj osnovne šole Nova vas – Bloke je začel z delom z mladimi, ki so mu bili zaupani v vzgojo in izobrazbo. Spoznal je, da je ta mladina, s katero dela, še najbolj izmed vsega potrebna znanja. S prihodom na šolo je takoj začel s trdim delom (učenjem). Po mnenju staršev pretrdo. Starši so postajali vse bolj zaščitniški do svojih otrok. Pripravljeni so jih bili braniti pred vsem hudim. Tu in tam so si prišepnili, češ, kaj pa misli naš ravnatelj g. France Čebohin. Naše učence »gnjavi« s težkim učenjem (bil je odličen pedagog), pa kar naprej in naprej »goni« nek šport med mladimi (telesno kulturo je visoko cenil). Pa nenazadnje, vedno delovne akcije. Pripombe staršev – naši imajo dovolj dela doma. Njegova organizacija dela je bila že polovični uspeh dela. S svojo stalno spremljevalko – harmoniko in pevskimi zbori je našo mladino že vodil po poti glasbene vzgoje. Ob zimskih večerih je z vsem svojim žarom postal režiser dramskih del na ljudskih odrih.

Nova vas – Bloke, vreden velikega »SPOMINA«. Njegov vizionarski pogled je zajel skoraj celotno stoletje. Predvidevam, da danes vsak Bločan nosi v sebi del njegove duhovne zapuščine.

Slava njegovemu spominu!

Letošnjo pomlad so se še posebej spomnili na mlada šolska leta danes že mamice in očki oz. stare mame in dedki, ki so zadnjič odšli v svet skozi šolska vrata pred štiridesetimi leti. Srečanje je bilo zelo lepo.

Vsem prisrčen pozdrav, Bronislava Žurga – Bloška.

To je verjetno zadnji bloški delovni vol, fotografiran pred približno dvajsetimi leti, na svoji zadnji poti. Fotografirali so ga na nakladalni rampi pri nekdanjem združenem skednju. Lastnik (drugi z leve), ki ga vodi na rampo, je bil Jože Anzeljc, po domače Pajkov iz Nove vasi.

Jože Lah, po domače Mestkov iz Nove vasi, ki je tudi na fotografiji in je bil takrat pri tehtanju, se spominja, da je ta vol tehtal 1.000 do 1.150 kg.

Bloškemu volu v spomin

Bloški vol je že legenda,
a pozabiti se ne da!

Jaz in moj prijatelj Mišo
naredila sva mu apartma,
kjer dolga leta naj prebiva,
nikdar pozabljen prav do dna.
Zato sva volu naredila truplo,
ki ne rabi ne vode ne sena.

Kot mlad fantič sem vola
skup z očetom poganjal
in po njivi vlekel sem ter tja,
če ni bilo vse prav storjeno,
sva dobila jih kar oba.

Spesnil Jože Zakrajšek –
Ogradarjev iz Zavrha

Projekt Martin Krpan

Na naši šoli smo se v letošnjem šolskem letu odzvali povabilu novoustanovljenega društva ljubiteljev Martina Krpana, da bi tudi šolarji skupaj z učitelji poskrbeli, da bi Martin Krpan ostal bloški junak in da bi ohranili ali ponovno oživili vse, kar je na Bloški planoti povezano z njim.

Že v mesecu juniju smo se na šoli odločili, da bo Martin Krpan naš celoletni projekt. Ker vsi učitelji še nismo hodili po Krpanovi poti, smo že avgustovskega dne vzeli pot pod noge in obiskali nekaj krajev, koder naj bi hodila Krpanova noga. Že na začetku poti v Ravniku so nas zelo prijazno sprejeli trije člani omenjenega društva. Domačinka gospa Zora Obreza je kar prava oseba, da pove nekaj o obnovljenem ravniškem vodnjaku ter vaški cerkvi. Pri Šrajevih smo si postregli še z domačim sadjem in šli na Gradiško. Umetnik Mišo Strman, naš nekdanji sodelavec, je gostoljubno odprl vrata svojega doma, ki je s svojevrstno urejenostjo hiše in njene okolice kot galerija, res vredna gleda. Od polne mize ni bilo prav lahko vstati, ampak pred nami je bil še dobršen del poti in izbire ni bilo. Pri cerkvi svetega Urha je bil naslednji postanek, zopet pri polni košari, ki jo je z domačimi dobrotami napolnila gospa

Marija Žgajnar. Predstavila nam je zgodovino omenjene cerkve in njen pomen v času.

A naša pot se tu ni končala. Na poti domov smo se ustavili še pri stari, lepo obnovljeni »pajštebi« in ruševinah gradu na Pajkovem.

Z nami na poti so bili prijazni in gostoljubni vodiči, Hiti France, Jože Obreza, Janez Slavec, Zora Obreza ter Marija Žgajnar, ki bodo gotovo skrbeli za to, da bo društvo ljubiteljev Martina Krpana res zaživel in da bloške navade ne bodo utonile v pozabo.

Zahvaljujemo se jim za prijeten dan, ki so nam ga popestrili z besedo in postrežbo.

Med šolskim letom bomo v okviru različnih dejavnosti raziskovali in negovali marsikaj, kar je povezano z Martinom Krpanom in bloškimi navadami. Projekt bomo zaključili ob koncu šolskega leta s projektnim kulturnim dnevom.

Grozdana Gornik in Jerneja Kovšca

Počitniški dnevnik

ŠESTARJI SO NAM ZAUPALI NEKAJ POČITNIŠKIH DOŽIVLJAJEV:

Med počitnicami sem se imel lepo. Bili smo na morju v Izoli, šli smo v Benetke, z očetom pa sva osvojila tudi najvišji slovenski vrh Triglav. Jaz sem se imel lepo in upam, da so se lepo imeli tudi ostali člani družine.

Jaka Milavec

Letos sem bil na počitnicah na Pagu, v mestu Mandre. Imeli smo lep apartma s pogledom na morje. Na plaži smo spoznali tudi nove prijatelje iz Kranja. Voda je bila topla, zato sem se čez dan veliko potapljaj in lovil ribe. Zvečer pa smo hodili na sladoled. Bil sem na počitnicah tudi v Metliki, kjer sem se vozil s kolesom in plaval v Kolpi. Počitnice so mi bile všeč, vendar so bile prekratke.

Žak Modic

Med počitnicami smo bili z župnikom pet dni v Bohinjski Bistrici. Tam smo plavali, hodili, plesali in počeli še veliko zanimivih stvari. Bilo mi je zelo všeč, zato bi take počitnice še kdaj ponovila.

Veronika Bačnik

Ob koncu počitnic se je naša mami spomnila, da bi šli pogledat, kako je na Sv. Višarjah. Ideje smo se vsi razveselili. Bilo je čudovito. Gor smo se peljali z gondolo in opazovali strmo pobočje pod nami. Udeležili smo se

svete maše in se nato še malo razgledali. Tudi nazaj smo šli z gondolo in se nato odpravili domov. Bilo je nepozabno.

Anita Zakrajšek

Bili smo na Malem Lošinju in se nato z ladjo odpravili tudi na sosednji otok. Ker je bilo morje valovito, mi je bilo zelo slabo. Otok smo si ogledali z vodičem in razložil nam je, da na njem ni kamenja za zidanje hiš, zato so morali kamenje pripeljati z ladjo. Na otoku je vsa plaža iz mivke. Na njem je tudi dom za ostarele, trgovine, cerkev, pokopališče in šola. V šoli je osem otrok. Prebivalcev otoka je okrog 150. Izlet v Susak mi je bil zelo všeč.

Jan Marolt

Najboljši dan je bil, ko smo bili pri mami na počitnicah. Skoraj vsak dan smo šli na sladoled. Šli smo tudi na Cerkniško jezero.

Teja Koren

Med počitnicami sem bila pri babici in dedku. Tam sem se igrala s svojo prijateljico Nadjo. Igrala pa sem se tudi z dedijem in babico. Igrali smo se enko, gledali televizijo, hranili živali in hodili na sprehode. Počitnice so mi bile zelo všeč, ampak so bile prekratke.

Laura Lavrič Cascio

Učim se od staršev

Še vedno sem prepričana, da smo starejši otrokom zgled; pa najsi bo pri delu, obnašanju ali z besedami, ki jih izrečemo. Da je res temu tako, si lahko preberete zapise naših sedmošolcev, kaj so se in kaj se še učijo od svojih staršev.

Učiteljica Martina Kočevar

Od staršev se učim že od rojstva. Vsak dan se naučim nekaj novega. Mene starši učijo s pripovedovanjem, pokažejo mi stvari, kako se kaj dela. Od njih sem se že veliko navadil.

Izak Ivančič

Starši so me naučili veliko stvari. Ko sem bil majhen, so me naučili jesti s priborom, govoriti, zavezati vezalke na čevljih, obleči se oblačila ... Sedaj, ko sem večji, me učijo zahtevnejših stvari, kot je na primer košnja trave s kosilnico, cepljenje drv, kuhanje makaronov, kako voziti traktor. Pomembno pa je tudi to, da me starši usmerjajo pri obnašanju v družbi. Podrobneje bom opisal, kako me je oče učil vožnje s kolesom brez pomožnih kolesčkov.

Ko sem bil star 3 leta, se nisem hotel voziti s kolesom. Najraje sem bral žogo, ker je bilo to lažje kot vožnja s kolesom. Ker sem bil na kolesu še nestabilen, nisem hotel, da mi oče sname kolesčka. Imel sem občutek, da se bom prevrnil. Prišla je zima in kolesarjenje ni bilo več mogoče. Ko se je vrnila pomlad, sem se odločil, da se bom naučil peljati s kolesom. Oče je odstranil mala kolesčka. Ko sem se peljal na kolesu, me je držal za sedež in jaz sem vrtel pedala. Kar naenkrat ugotovim, da se peljem sam. Bil sem zelo vesel. Od takrat naprej se vozim s kolesom brez težav. Starši so me naučili veliko stvari, ki so pomembne za življenje.

Jernej Zakrajšek

Od staršev sem se naučil stvari vseh vrst: govoriti, hoditi, kako se vozi in dela s traktorjem, kako se sklada perilo itd. Naučil sem se tudi mnogo za življenje pomembnih stvari. Praviijo: »Vsako delo, ki ga začneš, ga tudi dokončaš.« Starši mi hočejo samo dobro, čeprav se mi včasih zdijo tečni, ker se moram za vsako napako opravičiti ali jo popraviti.

David Kraševac

Nekega dne me je oči povabil, naj grem z njim obrezovat drevje. Najprej mi je on pokazal, kako se dela. Potem pa sem se lotil sam. Dobro mi je šlo. Od takrat znam obrezovati drevje.

Klemen Doles

Veliko sem se naučil, ko sem opazoval starše, zato sem jim hvaležen. V spominu mi je ostal predvsem naslednji dogodek. Videl sem očeta in mamo, kako pobirata krompir. Nekaj trenutkov sem jih opazoval in ugotovil, da vsak krompir starša očistita, preden ga položita v zaboj. Tudi jaz sem vzel svoj zaboj in začel. Kmalu sem videl očeta, da ločuje krompir na jedilnega in semenskega. Med delom me je oče opozoril, da je lahko kakšen krompir tudi gnil.

Tistega dne sem se naučil pobirati in ločevati krompir. Sam nase sem bil ponosen, saj sem znal eno delo več in še krompir je bil pripravljen za zimo.

Klemen Kraševac

Opazoval sem očeta, ko zakriva luknje. Šel sem mu pomagat, saj dva zmoreta več. Za delo je potreboval motiko, lopato in kramp. S krampom je razrahljal zemljo, z lopato jo je zmetal v luknjo in z motiko počistil za sabo ter ostanke zgrabil v luknjo. Med vsem tem delom sem mu pomagal. Začelo pa je deževati, a sva z delom nadaljevala. Kopal sem brez majice, saj si je nisem hotel zmočiti. Končala sva, ko je nehalo deževati. Tistega dne sem se navadil, da moraš delo, ki ga začneš, tudi končati (tudi če dežuje).

Lovrenc Ponikvar

Pred približno dvema letoma je moja mami pekla kruh. Pomagal sem ji in ji prinašal pripomočke. Spraševal sem jo, če je težko, kako pa to, kaj pa zdaj in take reči ... Dovolila mi je, da kar poizkusim. Poizkusil sem in je kar šlo. Poizkusil sem še naslednjič, pa mi je mami povedala to in drugo. Nekajkrat je šlo po njenem. Potem sem jaz pekel, mami mi je pomagala. Nekajkrat smo jedli moj trd kruh, kasneje pa že mehkega, kakršnega večinoma še danes.

Martin Drobnič

Kot majhen sem se vedno učil lažjih del, zdaj ko pa sem star 12 let, se učim malo težjih. Ko mi je mami nekajkrat naredila čokolino, sem se hotel naučiti, kako ga je treba zmešati. Bil sem uspešen.

Velikokrat pomagam prenašati vrata, deske, barvati, brusiti ...

Zelo sem zadovoljen, ker sem se naučil veliko del, ki jih otroci na nekem drugem koncu Slovenije ne znajo.

Mitja Ivančič

Od staršev sem se naučil že zelo veliko, od prvih korakov do stvari, kot so: kako se grabi, pometa, vozi traktor, avto, kidanje gnoja, hranjenja konjev ...

Nazadnje pa sem se naučil vožnje in nakladanja tovora z bagrom.

Zjutraj me je oči poklical, da bomo razdrli traktor. S traktorja je bilo potrebno odvzeti kabino, zato sem jo moral z bagrom dvigniti in postaviti na tla. Oči pa mi je pokazal, kako naj jo dvignem. Bil sem malo živčen in razbil okno pri kabini.

Nal Zidar

Ko gledam mojega očija, kako dela kakršnekoli stvari, se iz tega veliko naučim. Od njega sem se že dosti naučil, na primer voziti traktor, motor in še marsikaj.

Alen Hiti

Vsak dan se učim od svojih staršev, ko jim pomagam pri delu. Oči veliko dela zunaj. Kosi travo, pripravlja drva in pospravlja. Od njega sem se naučil voziti traktor, kositi travo, cepiti in pospravljati drva. Pri delu mu rad pomagam in se od njega učim, ker je zelo natančen. Od svojega očeta sem se veliko naučil tudi o športu. Skupaj igrava nogomet in košarko na vaškem igrišču.

Moja mami veliko bere. Mene zelo zanima, kaj je prebrala. Veliko jo sprašujem in tudi jaz sem dobil veselje do branja. Med počitnicami sem prebral štiri knjige. Mami pridno pomaga bolnim in ostarelim. Tudi jaz rad pomagam, saj starejšim sosedom prinašam zdravila. Naučil sem se poslušati druge ljudi, naučil sem se strpnosti in vztrajnosti. Za konec pa še tole: od staršev sem se naučil poštenosti, iskrenosti, prijaznosti in spoštovanja do soljudi.

Nik Doles

Z mami sva hodili po vrtu. Opazila sem lepe rože. Mami me je vprašala, čem, kako se ji reče. Priznala sem, da ne vem. Poučila me je, da se ji reče lilija. Tistega dne sem spoznala še kar nekaj imen rastlin.

Doma sem morala narediti puding in ker ga nisem znala, mi je to pokazala mami. Ko sem vse videla, sem naslednjič že sama skuhala puding.

Nika Zabukovec

Ko sem bil star osem let, me je oči naučil voziti traktor, pomagal mi je pri krmi živine, pri popravljanju kolesa in ko smo gradili pašnik. Mami me je naučila peči krompir in palačinke. Mami mi je pomagala posaditi krompir, korenje in koruzo. Pomagala mi je tudi pri delu zunaj, beliti sobo, barvati gugalnico, skladati drva in pometati dvorišče. Oba mi velikokrat pomagata pri domači nalogi.

Gregor Zabukovec

Vrt ali polje

Tudi letošnjega septembra smo se namenili na obisk k Mulčevim k Fari. Prijazno nas je pričakala Jožetova mamica. Še preden smo se odpravili na ogled njihovega vrta in njiv, smo na njihovem dvorišču občudovali kokljo s piščančki. Tovrsten pogled na piščančke v današnjih dneh ni več prav pogost.

Ob ogledu obdelovalnih površin smo obnovili znanje o vrtu in polju in si ogledali njihov ogromen traktor ...

Barbara Širaj

Učenci tretjega razreda z Jožetovo mamico med čudovitim cvetjem, ki krasi vrt.

Uh, ta traktor je pa res ogromen!

Od mami se učim tako, da jo gledam, poslušam. Za kakšno delo se izrecno potrudi in mi pokaže, kako se dela.

Prosila me je, naj za kosilo naredim omako in skuham makarone. Ker še nisem znala celega postopka, so bili moji makaroni prava polomija, omaka pa zažgana. Ko je mami prišla domov, je bil cel hudir.

Naslednji teden mi je pokazala, kako se skuha makarone in omako. Odslej vsakič, ko mami ni doma, skuham makarone in omako.

Oči me je učil voziti mali traktor. Vžgal ga je in me posedel nanj. Rekel je,

Z barčico v šolo

Barčica v poštnem nabiralniku? Le kaj bi to pomenilo? Na barčici je deček vabil otroke v šolo. »Saj res,« so rekli otroci. »Postali bomo šolarji!« Pa so pripravili torbice, v katerih so bili lep zaviti zvezki, peresnice in copatki. Tega dne so smeli z njimi v šolo tudi starši. Res so prišli. Sedli so in si ogledali lutkovno predstavo, ki sem jim jo pripravila.

Bobek se je zelo rad igral ob jezeru. Vedno si je želel postati kapitan (tako je v knjigi Bobek in barčica zapisala Anja Štefan). Ker ni imel svoje barke, je izdeloval barčice iz ločja, ki je rastle ob jezeru. Nekega dne pa je mimo njega po gladini jezera priplula čisto prava barčica ...

Otroci in starši so prisluhnili pravljici in se veselili njenega srečnega konca. Učenci so se naučili izdelati barčico iz papirja, starši pa so narisali svoje otroke in risbe prilepili vanjo. Ne mine dan, da se otroci ne bi spomnili zgodbe. Celó več – sami si pripravijo igrice, dodajo kakšno žival in pustolovščina se začne. Tako vsak dan plujejo naše barčice, a ne samo v igricah, plujejo tudi med znanje. Otroci si na krov naložijo črke, številke in najlepše zgodbe. Ob koncu leta bomo »zgradili« novo, še večjo barko, ki bo odplula v drugi razred. Zaenkrat pa se veselimo vsakega dne, ki ga prinese šolsko leto.

Učiteljica Petja Ilejšič

Prvošolčki z učiteljico Petjo

naj stisnem sklopko in dam v »brzino«. To sem storila. Naslednji nasvet je bil, naj počasi spustim sklopko, jaz pa sem »cuknila« in naenkrat je traktor začel lesti nazaj. Na srečo sem bila na travi in se ni zgodilo nič hudega. Hitro mi je rekel, naj stisnem sklopko in zavoro. Potem pa je on prevzel traktor. Zdelo se mi je bolje, če tokrat samo hodim poleg. Ko je vozil, mi je sproti razlagal, kako to dela. Ko me je naslednjič posadil na traktor, mi je šlo že bolje. Zdaj pa sem že prava šoferka našega malega traktorja.

Ajda Hiti

Na jubilejnem turnirju novi stari prvaki

Vaščani Studenega so na tamkajšnjem rekreacijskem centru že desetič zapored izpeljali športno prireditev, s katero so znani v širšem prostoru daleč preko občinskih meja. Organizacija in obisk na ustaljenem nivoju ter drugo zaporedno zmagoslavje nogometašev Gostilne Miklavčič.

Od prve izvedbe leta 2002 se je s tokratno zvrstilo desetero zanimivih turnirjev v malem nogometu. Športni prostor je v teh letih precej spremenil svojo podobo, doživel prenovu igralne površine, nastale pa so še druge oblike športnega in družabnega prijateljskega udejstvovanja. Nogometne predstave so bile iz leta v leto na višji tekmovalni ravni. Srečevati je mogoče vedno bolj kakovostne ekipe in posameznike. Mnogi tudi sicer igrajo v znanih klubih in tekmovanjih. Tudi zato je potrebno zagotoviti, da je sodniška piščal v rokah kakovostnih in izkušenih sodnikov. Vsakič posebej pa se igralci, njihovi navijači, radovedneži, organizatorji in ostali akterji veselijo ponovnega snidenja ob tradiciji in športnem obnašanju nastopajočih. In tudi tokrat ni bilo nič drugače.

Tekmovalo je trinajst moštev, ki so bila z žrebom razporejena v štiri skupine. Obiskovalci so že v predtekmovanju videli številne zanimive nogometne predstave, polne domiselnih akcij in borbenosti nastopajočih. Zma-

govalci skupin, v katerih se igra po ligaškem sistemu, si priigrajo nastop v nadaljnjem tekmovanju oziroma polfinalih. Po končanem skupinskem delu je bilo moč slutiti še kako razburljivo nadaljevanje turnirja.

V prvem polfinalnem srečanju sta se pomerili ekipi Kopit d.o.o. iz Šmartnega pri Litiji in Dimnikarstvo Okič. Kljub temu da so slednji pred obračunom veljali za favorite, so jim Litijani predvsem v prvem polčasu nudili močan odpor in kar nekajkrat resno zapretili. V nadaljevanju srečanja pa je vedno močnejše do izraza prišla tehnična moč, dolga klop in izkušnje žogobrcarjev Dimnikarstva Okič. S končnih 3 : 0 so si omenjeni priigrali pravico nastopa v finalu. V drugem polfinalu so si nasproti stali igralci Bobrbara in Gostilne Miklavčič. Po izenačenih tekmah je napredovanje pripadlo slednjim. Gledalci so z nestrpnostjo čakali le še na vrhunec tekmovanja.

V soju žarometov je najprej potekala tekma malega finala, po kateri so Bobrbarovci z rezultatom 2 : 0 na semaforju zasedli končno tretje mesto. In zatem je vsakoletni povezovalac in komentator Boštjan Borc napovedal deseti jubilejni veliki finale nogometnega turnirja na Studenem. Športna predstava med nogometaši Dimnikarstva Okič in Gostilne Miklavčič je bila po mnenju mnogih ena najboljših,

če ne kar najkakovostnejša do sedaj. Nogometaši obeh ekip so gledalcem prikazali lekcijo sodobnega nogometa, kjer moštvo deluje kot celota. V kombinatorno igro na sredini igrišča so bile vtkane dopadljive tehnične poteze posameznikov, ki so krasi- le nogometno igro. Kljub temu da sta moštvi čakali na mogoče odločilno napako tekmeca, sta si v fazi napada priigrali kar nekaj zrelih priložnosti za zadetek. A je do izraza prišla tudi velika želja obvarovati mrežo nedotaknjeno, kar je značilnost tudi velikih tekmovanj v izločilno zaključnih bojih. Po zadnjem sodnikovem žvižgu v rednem delu se je srečanje končalo brez zadetkov. Sledilo je izvajanje strelov z bele točke, kjer so predvideni po trije streli z vsake strani in če še ni zmagovalca, dodatni posamezni streli. Prva dva strelca gostincev sta okroglo usnje uspešno poslala v gol, na drugi strani pa prvima izvajalcema to ni uspelo. S tem je zmaga pripadla moštvu Gostilne Miklavčič. Jubilejni pokal za prvo mesto bo ob prejšnjih krasil njihovo vitrino.

Zbirko pokalov in priznanj so si obogatile še naslednje tri najboljše uvrščene ekipe ter najboljši strelca in vratar turnirja. Za najboljšega čuvaja mreže je bil proglašen vratar podprvakov Smajil Okič. Član istega moštva, Jure Kordiš, si je prislužil priznanje za najboljšega strelca.

Mrežo tekmecev je uspel zatresti kar desetkrat. V izjavi je najprej pohvalil organizacijo tekmovanja in poudaril, da so bila moštva zelo izenačena. Na koncu je še dodal: »Kljub temu da smo osvojili drugo mesto, sem zelo zadovoljen s tem, kar smo prikazali z mojimi soigralci.« Prireditelji so nastopajočim za potrošeno energijo ponudili hrano in pijačo po izbiri. S tem so ponovno uspešno spravili pod streho prireditev, ki ima poleg športa tudi značaj družabnega dogodka.

Naj ob deseti izvedbi nogometnega turnirja na Studenem napišemo nekaj statističnih dejstev in opažanj. Na dosedanjih tekmovanjih je sodelovalo kar štirideset različnih nogometnih združenj, ki so v povprečju nastopala na treh turnirjih. Dve tretjini moštev prihaja iz drugih občin, nekatera od njih tudi regij, kar močno popestri tekmovanje. Udeležbe teh ekip organizatorjem pomenijo dodatno priznanje in motiv. Poleg ekipe prireditelja se z vsakoletno udeležbo lahko pohvalijo še predstavniki letošnjih prvakov ter moštvo, ki slihi na ime Zakrajški. Športni publiki je svoje nogometne spretnosti prikazalo preko štiristo posameznikov, pri čemer se je igralo s štirimi in vratarjem. Z večkratnimi prihodi mnogih od njih zapisniki tekmovanj beležijo v postavah ekip skoraj tisoč udeležb nogometašev. Tekmov-

Foto: Boštjan Borc

Oddih med tekmo velikega finala

alni sistem pa je sodelujočim vsakokrat omogočil, da so, odvisno od uspeha, odigrali najmanj dve, pa tudi do pet tekem. V rednih delih skupinskega dela je bilo doseženo po 3,3 gola, v izločilnih bojih pa 2,4 gola na srečanje. Petina sklepnih obračunov se je v rednem delu končala neodločeno, v teh primerih je sledilo izvajanje sedemmetro-

vk. Največkrat so končno zmago slavili nogometaši Adrie iz Novega mesta. V petih nastopih so kar trikrat dvignili najprestižnejši pokal. V dresu tega moštva je Matjaž Mrak dosegel skupno šestnajst golov, s čimer vodi na absolutni lestvici strelcev. Za najzvestejše in najbučnejše veljajo navijači Žimarice, ki je tudi sicer ena najuspešnejših ekip z

naslovom ter še s po eno uvrstitvijo na naslednja tri mesta. Tekmovanje si je vsakič ogledalo do tristo obiskovalcev, ki ne skoparijo s pohvalami na račun kakovosti nogometne igre ter izvedbe prireditve nasploh.

Vaščani vasi organizatorice se vsem skupaj zahvalujemo za naslope in obiske v teh letih ter vabi-

mo na Studeno tudi v prihodnje.

Končni vrstni red 2011:

1. Gostilna Miklavčič 2. Dimnikarstvo Okič 3. Bobr bar 4. Kopit d.o.o 5.-13. Sovica, Hribar Studenec, AZO Novo mesto, Veliki Vrh, Studeno, Žimarice, Benles, Zakrajški, Loški Potok.

Jože Avsec ml.

3. Tek po Blokah

V nedeljo 11. 9. 2011, je na Blokah potekala 6. tekma Notranjskega tekaškega pokala 2011. Na 3. Tek po Blokah je prišlo skoraj 150 tekačev, 73 članov in 71 osnovnošolcev. Trase za teke so bile enake kot prejšnja leta, razgibane, z nekaj vzponi in spusti, vreme pa čudovito, celo rahlo pretoplo za tek.

Absolutni zmagovalc na progi 6,7 km je postal Toni Habjan z Vrha pri Višnji Gori s časom 24:04. Lanski rekord proge je tako, verjetno tudi zaradi zelo visokih temperatur, ostal nedotaknjen. Drugi je v cilj pritekel Denis Guzelj, tretji pa Sebastjan Puš. Med članicami je letos zmagala Kristina Bele iz AK Pivka. Druga je bila lanska zmagovalka Valentina Rebec, tretja pa Jerneja Mihevc.

Članskega teka sta se udeležila le dva domačina, v osnovnošolskih tekih pa so bili domačini udeleženi v velikem številu. Njihovi rezultati so bili odlični, saj so prejeli medalje v prav vseh kate-

gorijah. Vsem iskreno čestitamo! Če je po teh uspehih tudi v vas vzknila želja po tekmovanju, kar tekaško obutev na noge in v naravo. Naslednja tekma Notranjskega tekaškega pokala 2011 bo v soboto, 24. 9. 2011, popoldan, v Kozariščah v Loški dolini.

REZULTATI OSNOVNOŠOLSKIH TEKOV:

600 m

Dekleta:

1. Jernejčič Klara, OŠ Rakek
2. Bebar Ema, OŠ Stari trg
2. Milavec Manca, OŠ Nova vas

Fantje:

1. Poje Žan, OŠ Grahovo
2. Urbilha Lovro, OŠ Stari trg
3. Ponikvar Lenart, OŠ Nova vas

1000 m

Dekleta:

1. Mlakar Maja, OŠ Stari trg
2. Zidar Sara, OŠ Nova vas
2. Sterle Maja, OŠ Stari trg

Fantje:

1. Šraj Nejc, OŠ Nova vas
2. Milavec Jaka, OŠ Nova vas
3. Prevec Lan, 1999 OŠ Begunje

1600 m

Dekleta:

1. Jenko Teja, OŠ Ilirska Bistrica
2. Zakrajšek Kaja, OŠ Nova vas
3. Kranjc Katja, OŠ Nova vas

Fantje:

1. Marolt Jaka, OŠ Nova vas
2. Primožič Andraž, OŠ Nova vas
3. Šajn Juš, OŠ Rakek

Celotne rezultate in fotogalerijo si lahko ogledate na www.sd-bloke.si.

Mojca Milavec, ŠD Bloke

Zmagali so mladi

V petek 16. septembra 2011 je bila na travnatem nogometnem igrišču v Novi vasi tradicionalna nogometna tekma STARI : MLADI. Tekme se je udeležilo 17 nogometašev. Pred tekmo so se razdelili glede na letnico rojstva. Tisti, rojeni po letu so igrali 1971, so igrali za MLADE. Pri STARIH je bil najstarejši igralec star več kot 60 let, pri MLADIH pa najmlajši 11 let. Povedli so bolj izkušeni nogometaši in ob polčasu je bilo 3 : 2 za STARE.

Odmor je bolj koristil MLADIM, ki so se na igrišče vrnili z veliko željo po zmagi. V zanimivem 2. polčasu so MLADI povedli in vodstva niso več izpustili iz rok. Končni rezultat je bil 8 : 5 za MLADE. STARI niso kuhali zamere in so druženje z MLADIMI nadaljevali ob dobrotah z žara.

Janez Milavec

Osnovnošolski turnir v malem nogometu

V okviru prireditev ob prazniku Občine Bloke je bil v nedeljo 18. septembra 2011 na asfalt-nem igrišču v Novi vasi organiziran turnir v malem nogometu za osnovnošolce. Turnirja sta se udeležili dve osnovnošolski ekipi Bloke in Fricova armada. Pridružila se jim je tudi ekipa srednješolcev Rosoneri, ki se je ob prijavi na turnir strinjala, da ne glede na dejanski rezul-

tat zasede zadnje mesto. Mladi nogometaši so se srčno borili, vsi izidi so bili dokaj tesni. Zmagovalci turnirja so bili nogometaši Fricove armade. V veliko veselje nam je, da je turnir pokazal, da je na Blokah veliko spretnih mladih nogometašev.

Mojca Milavec

Kolesarjenje po Blokah 2011

V okviru občinskega praznika in s pomočjo Športnega društva Bloke smo kolesarji organizirali zdaj že tradicionalno kolesarjenje po Blokah. V sončnem in vetrovnem vremenu smo se zbrali za osnovno šolo Nova vas, od koder smo se podali po krajši 10-kilometrski in daljši 30-kilometrski progi.

Prireditve se je udeležilo 18 kolesarjev in kolesark. Krajša proga je vodila čez Nemško vas na Volčje, Velike Bloke in nazaj v Novo vas. Daljša pa je iz Volčjega zavila v Ravniki, Cajnarje, Podslivnico, Hribarjevo, Ulako, Velike Bloke

in nazaj v Novo vas. Kljub temu, da je bila prireditev družabne narave, se je izkazal športni duh kolesarjev in na koncu so se za prva mesta odvili pravi boji.

Na cilju smo nadomestili izgubljene tekočine in kalorije. Z dobrotami iz žara nas je razvajal kuharski mojster Jaka. Ob dobrem razpoloženju ni manjkalo niti petje, kateremu bi z zavdanjem prisluhnila še Ljoba Jenče.

Franc Širaj

Foto: Širaj Franc

Diplomirala je **Martina Knavs**

Martino je poklic medicinske sestre že od nekdaj privlačil. Spominja se, da je že v mali šoli, na vprašanje, kaj bo, ko bo velika, kot iz topa izstrelila, da bo medicinska sestra.

Ko je napočil čas odločitve, ta ni bila težka. Žal ji je bilo le, da šole za zdravstvenega tehnika ni bilo nikjer bližje kot v Ljubljani. Živela je v dijaškem domu Poljane, kjer se je imela zares lepo, vendar je vseeno svoj dom in domače neizmerno pogrešala in sovražila nedelje, ko je bilo treba že zgodaj popoldne v Ljubljano. Še sreča, da je obstajal vsaj telefon. Mami je Martino poklicala vsako jutro in vsak večer, vmes pa jo je nekajkrat klicala tudi Martina. Ker takrat še ni bilo mobilnih telefonov, so tiste, ki so imeli telefonski klic, klicali po zvočniku. Martina se rada pošali, da je bila reden gost pri telefonu. Za telefonske kartice in žetone je zapravila pravo malo premoženje.

Po končani srednji šoli je bila leto dni brez zaposlitve, nato pa je opravila pripravništvo na travmatološki kliniki v Univerzitetnem kliničnem centru v Ljubljani in tam dobila zaposlitev. Po malo manj kot desetih letih dela v enoti intenzivne nege se je odločila za nadaljnji študij, saj je želela svojim pacientom nuditi še boljše zdravstveno oskrbo. Diplomirala je 21. junija 2011, naslov njenega diplomskega dela pa je Zdravstvena nega in hospitalna rehabilitacija starostnika po zlomu kolka. Ker je študirala ob delu, so bila njena "študijska" leta zelo naporna. Skrbela je za hudo poškodovane paciente, ki so potrebovali izjemno empatijo, saj so se v takem stanju znašli nenadoma in povsem nepričakovano. Ob težkem delu se je ogromno naučila in spoznala, da je komunikacija s takimi pacienti in njihovimi svojci izrednega pomena. Kljub temu, da ji je bilo med študijem kdaj pa kdaj tudi težko,

danes, ko se ozre na prehojeno pot, ničesar ne obžaluje.

Martina je še vedno zaposlena v Univerzitetnem kliničnem centru. Še bolj bi bila vesela, če bi dobila možnost za zaposlitev v domačem kraju, vendar trenutno te možnosti ni. Se pa v

življenju drži načela: »Kdor hoče nekaj narediti, bo našel pot, kdor nečesa noče narediti, bo našel izgovor.«

Martini iskreno čestitamo!

**Alenka Ponikvar Gornik &
Dunja Volf Ponikvar**

Spretnost je umetnost

»Te tri dni so Bloke center Slovenije«, je navdušeno rekel župan ko je v nedeljo 25. 9. 2011 obiskal prizorišče konjeniške prireditve Spretnost je Umetnost na Ranču Bloke. Res je, maneža Ranča Bloke je na ta dan združila slovensko konjeniško javnost in pohvale za izpeljavo tega velikega dogodka so številne.

Spretnost je Umetnost je zelo posebno tekmovanje in je namenjeno predvsem rekreativnim jahačem, ki jih profesionalna tekmovanja ne premamijo, kljub temu pa bi pa radi svoje in konjeve veščine nekje pokazali in se zabavali ob družbi konjenikov ter njihov konj. Potrebno je poudariti, da nikjer v Sloveniji še ni bilo podobnega tekmovanja s tako zanimivimi ovirami in s tako velikim poudarkom na izobraževanju tekmovalcev. Prav zato je konjeniška javnost močno

podprla Spretnost je Umetnost. Tekmovalce so k udeležbi premamile tudi bogate nagrade, saj je zmagovalec Miha Novak prejel visoko kvalitetno sedlo in kozmetiko za konja, drugouvrščeni in tretjeouvrščeni pa sta domov odnesla vrednostna bona, ki ju lahko unovčita v konjeniški trgovini. Zmagati prav gotovo ni bilo lahko, saj so bili tekmovalci letos odlično pripravljeni, da pa je glas prireditve Spretnost je Umetnost odšel tudi preko meja, govori to, da sta tekmovali tudi dve italijanski tekmovalki, ki sta po uspešni uvrstitvi zadovoljni ter presenečeni nad lepotami Blok odšli nazaj v Italijo.

Za popestritev smo pripravili tudi zanimivo in smešno igrico za publiko, z imenom Save a Horse, Ride a Cowboy (v prevodu »Šparaj konja, zajahaj kavboja«), pri kateri je morala ženska ali

otrok zajahati fanta, ki je nato oba v drncu ponesel skozi vse ovire, ki jih je moral premagati konj v tekmovanju. Občinstvo se je nasmejalo in spodbujalo tekmovalne pare, za nagrado pa je par z najhitrejšim časom dobil majico Ranč Bloke in 2 uri terenskega jahanja po čudoviti naravi Bloške planote.

Konec konjeniške prireditve je pripadel nastopu legendarne skupine Plava trava zaborava iz Zagreba, ki prepeva texas country muziko, kar je pričaralo čudovit zaključek uspešnega dneva.

Spretnost je Umetnost 2011 je bila velik hit in neznani moški me je ob koncu prireditve pocukal za rokav ter mi rekel, da se je zapisala v zgodovino konjenišstva v Sloveniji. Morda se je res, prepričana pa sem, da bo naslednja še boljša!

Maja Primožič, Ranč Bloke

Uspešni gasilci iz Velikih Blok

V PGD Velike Bloke smo v letu 2011 izvajali številne aktivnosti in to skladno s planom, ki smo si ga zastavili. Ena naših temeljnih nalog je stalno usposabljanje za morebitno strokovno pomoč občanom ob morebitnih elementarnih nesrečah in to našo usposobljenost smo tudi preverili. Dne 10. septembra smo bili na medobčinskem tekmovanju udeleženi s štirimi ekipami, in sicer člani, članice, mladinci in pionirji. Društvo je v letošnjem

letu izvedlo kar nekaj prireditev in delovnih akcij. Dne 18. 8. 2011 je bil organiziran odhod na morje, saj je ta navada postala tradicionalna in se že bliža številki 40. odhodov na morje. Pred tem smo odhajali v Stelamaris Umag, sedaj pa že več kot 10 let v Strunjan.

V mesecu avgustu smo izvedli prekrivanje strehe na gasilnem domu, in sicer v lastni režiji. Akcija je bila izvedena v enem dnevu. Po opravljenih delih je sledila

slastna malica (vojaški pasulj), kot se za tak dogodek spodobi. Še isti večer je bil organiziran tudi gasilski piknik, na katerega so bili povabljeni vsi, ki so aktivno sodelovali v društvu čez vse leto.

Potrebno je povedati tudi to, da smo se 16. julija poslovili od g. Lojzeta Hostnika, župnika na Blokah. Odšel je v drugo župnijo. Na poslovilnem večeru v gasilskem domu smo mu podelili listino častnega člana PGD Velike

Bloke, za katerega je bil imenovan na občnem zboru 26. februarja 2011.

V prihodnosti imamo v načrtu posodobitev osebne zaščitne opreme, načrtujemo pa tudi nabavo novega orodnega vozila GV-1, saj bo sedanji kmalu dopolnil 15 let in ne bo več primeren za prevoz gasilcev, pa tudi življenjska doba se mu počasi izteka. Veliko želja je še neizpolnjenih, toda naj za zdaj ostanejo skrivnost. Veseli in ponosni smo, da imamo v društvu tako požrtvovalne gasilke in gasilce, od pionirjev, operativcev do veteranov. V letošnjem letu, ko je bilo bolj sušno obdobje, smo skrbeli za dovoz pitne vode na celotno področje občine Bloke. Naši vozniki nove avtocisterne skrbijo, da se na vsak klic za dovoz pitne vode takoj odzovejo. Bloški gasilci smo resnično v službi ljudstva na pomoč, kot je bil nekdaj gasilski pozdrav. Ob tej priložnosti se vsem občanom lepo zahvaljujemo za vse vrste pomoči, ki smo je deležni, zahvaljujemo se seveda tudi občini Bloke in županu Jožetu Dolesu za vso podporo in pomoč pri našem delu. Vsem občanom zagotavljamo, da bomo pri vas vedno, povsod in ob vsakem času, ko boste naše pomoči potrebni.

Mirko Doles

Foto: Tomo Beroš

Gasilska fotografija z morja

Foto: Tomo Beroš

Prekrivanje strehe je zahtevno delo

Foto: Tomo Beroš

Listina o imenovanju častnega člana

10. jubilejno tradicionalno srečanje gasilskih veteranov

Komisija za veterane pri Gasilski zvezi Cerknica je letos že desetič organizirala srečanje skupaj z vsemi gasilskimi društvi (18), ki delujejo na področju Gasilske zveze Cerknica. Vsako leto se konec avgusta zbere preko 200 gasilskih veteranov. Do sedaj so veterani gostovali v sledečih PGD: Sveti Vid, dvakrat Cerknica, dvakrat Unec, Nova vas, Velike Bloke, Ivanje selo, Grahovo in letos Dolenja vas (28. 8. 2011). Za prihodnje leto je že določeno oziroma dogovorjeno, da bo to srečanje v Begunjah. Na teh srečanjih je organizirano tudi gasilsko športno tekmovanje. Ekipa veteranov iz Unca je letos nastopila na tek-

Eno izmed veteranskih srečanj gasilcev pri lovski koči v Zelšah

movanju v Logatcu. Ta srečanja so pomembna tudi za druženje, obujanje spominov na čase, ko je bilo gasilstvo bistveno drugačno in skromnejše. Danes gasilstvo deluje na zelo visoki stopnji izobrazbe s sodobno tehniko in zaščitno opremo. Gasilska zveza Cerknica in njena komisija za veterane ima tudi za v bodoče v svojem planu srečanja, izlete, tekmovanja in izobraževanja za jesen življenja. Načrtujejo pa tudi obiske bolnih in ostarelih po društvih in domovih.

Predsednik komisije za veterane pri gasilski zvezi Cerknica, Mirko Doles

6. konjenica Konjeniškega društva Divji konji

Letos smo na Runarskem še prav posebej počastili dan državnosti, saj se je ravno na ta dan pri nas odvijala že 6. konjenica Konjeniškega društva Divji konji, ki je bila tako kot vsako leto zelo obiskana, saj je prišlo kar 87 konjenikov.

Konjeniki so se na Runarskem začeli zbirati že v petek, večinoma so se pripeljali, nekateri pa so prejahali približno osemdeset kilometrov dolgo pot. V soboto dopoldan, pred odhodom, nas je letos obiskala tudi inšpektorica, ki je preverila ustreznost in veljavnost ID in IAK dokumentov. Ko smo se vsi zbrali in je bil pregled končan, smo zajahali v senco gozda in se odpravili po poti star-ega »boncarja« do meje notranjske in dolenjske pokrajine, kjer smo se malce odžejali in nadaljevali po vijugasti gozdni poti nazaj v gozd na notranjsko planoto. Hladna senčica gozda nam je zelo prijala, saj je bilo vreme sončno in precej vroče. Kasneje smo se v gozdu tudi ustavili na malo daljšem postanku in se malce pokrepčali s kosilom, se odpočili, pozabavali ter kakšno rekli. Nato pa smo se odpravili

Foto: Žan Anzeljc

naprej po poti proti vasi Benete ter naprej do ceste novega »boncarja«, ki smo jo prečkali in nadaljevali pot proti Ravnam, kjer smo se zopet malce odžejali ter nato, ker je bil že večer, odpravili nazaj na Runarsko. Tako smo razsedlali in nahranili tudi naše konje ter tudi sami sedli k večerji.

Ker smo jahali ravno pravnjoturo, nam je ostalo še dovolj energije za vrtenje po plesišču ob zvokih ansambla Tešku je rečt vse do jutranjih ur. V nedeljo dopoldan pa je sledil čas za slovo, vendar le do ponovnega snidenja.

Ob tej priložnosti bi se radi zah-

valili sponzorjem in vsem, ki so kakorkoli pomagali pri izvedbi konjenice. Seveda pa se zahvaljujemo tudi konjenikom za udeležbo. Se vidimo prihodnje leto!

Roteja Gornik

Sekcija mladih projektnih managerjev (MPM NKR) vabi k vpisu

SI MLAD, ZAGNAN IN PODJETEN?
VPIŠI SE V SEKCIJO MLADI PRO-
JEKTNI MANAGERJI!

V sekciji MPM NKR, ki deluje v okviru Notranjskega ekološkega centra (NEC) iz Cerknice, z oktobrom vabimo k včlanitvi mlade, ki jih zanima delo na razvojnih projektih v lokalnem okolju.

Sekcija Mladi projektni managerji Notranjsko kraške regije (MPM NKR) je organizacija, ki združuje študente najrazličnejših študijskih smeri ter mlade različnih interesov in poklicev z namenom razvijanja in širjenja projektnega managementa in projektnega načina dela v poslovnem in akademskem okolju. Študentom, ki so inovativni in željni novih znanj, omogoča pridobivanje nujno potrebnih praktičnih izkušenj na

področju projektnega managementa, podjetjem pa dostop do razširitve znanja s tega področja.

Na rednih srečanjih se tako sestajamo mladi (do 30 let), poskrbimo za medsebojno izmenjavo izkušenj, znanj in informacij. Skupaj se udeležujemo

tudi različnih dogodkov v Sloveniji in tujini, ki so povezani s področjem našega delovanja (lokalni projekti na področju projektnega managementa, turizma in interpretacije naravne in kulturne dediščine), občasno pa gostimo na sestankih strokovnjake, podjetnike, direktorje,

ki nam še dodatno razširijo obzorja.

V času krize nam pridobljena znanja in izkušnje koristijo, saj se neformalnemu izobraževanju priznava vse večja vrednost. Svoje znanje in izkušnje lahko preizkusimo na certificiranju IPMA in se tako usposobimo za vodjo projektne naloge.

Z mesecem oktobrom 2011 ponovno začnemo s sestanki in druženjem, z delom, pa tudi z zabavo.

Torej, če si star/a do 30 let, pozitivno naravnan/a in bi poleg študija želel/a posvetiti svoj prosti čas delu in izobraževanju v projektnem okolju, si vljudno vabljen/a v naše vrste.

Za vse informacije nas lahko kontaktirate na anja@nec-cerknica.si ali na 051 211 357.

Univerza za 3. življenjsko obdobje v Cerknici

Notranjski ekološki center Cerknica sodeluje z Univerzo za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani ter še z nekaterimi ostalimi partnerskimi organizacijami, ki skupaj uresničujejo projekt Krepitev mreže nevladnih organizacij izobraževanja starejših. Projekt je bil potrjen na javnem razpisu ministrstva za javno upravo v okviru spodbujanja razvoja nevladnih organizacij in civilnega dialoga za obdobje med leti 2010 in 2012.

Univerza za 3. življenjsko obdobje v Cerknici bo v mesecu oktobru organizirala študijske krožke v obliki raznih delavnic, krožkov in izobraževanja za starejše. Študijski krožki bodo zasnovani tako, da slušatelji izražajo sami sebe in ob tem ustvarjajo nove stike z ljudmi. Ob učenju se sproža doživetje

Foto: sxc.hu

in vedoželjnost, za kar bodo poskrbeli mentorji različnih tematskih študijskih krožkov. Pridobljeno znanje na študijskih krožkih se kaže v razstavah, publikacijah in predstavah. Študentom običajno predstavlja osebno zadovoljstvo in veselje.

Tako kot študente vabimo tudi mentorje študijskih krožkov, da se nam pridružijo in prenesejo svoje znanje na študente. Torej, vsi, ki bi želeli imeti krožek za starejše, nam lahko svojo vsebino posredujete na anja@nec-cerknica.si. Poleg

starejših pa vabimo tudi nevladne organizacije, ki delujejo na področju izobraževanja, socialnega varstva in drugih področjih dela s starejšimi, da se nam pridružijo v mreži izobraževanja starejših in se udeležijo naših brezplačnih izobraževanj, mentorstva in vsebinskih srečanj, ki se bodo odvijala na različnih območjih Slovenije.

Vpis za novo študijsko leto 2011/2012 na Univerzo za tretje življenjsko obdobje v Cerknici bo za študente potekal osebno na Tabor 5b (poleg OOZ Cerknica), 1380 Cerknica. Datumi vpisov bodo objavljeni na spletni strani www.nec-cerknica.si. Za več informacij nas lahko kontaktirate na Anja Kranjc (tel. št: 051 211 357; e-mail: anja@nec-cerknica.si).

Na Velikem Vrhu živahno

Statistika o gibanju prebivalstva za Bloke ni nič kaj spodbudna, saj velja, da imamo nadpovprečne delovne migracije zunaj občine, indeks staranja prebivalstva je nadpovprečen, skupni prirast prebivalstva pa je izrazito negativen, a kljub temu imamo nadpovprečno število porok in diplomantov, kar bi sicer moralo biti spodbudno. Na Velikem Vrhu sledimo trendom. Po dolgih letih smo imeli v vasi kar dve poroki, nabral se

nobenih živalskih ostankov. Vse, kar se je našlo, je bila stara posoda, ki je verjetno komu zdrsnila iz rok, nekaj kosov lesa in seveda fina usedlina na dnu. Slednjo je bilo kar nekaj dela, saj je bilo treba zaradi globine uporabiti še eno črpalko. Vodohran dobiva vodo tako, da je voda s streh gornjega dela vasi po ceveh speljana do velikanskega korita, filtra iz kamnin in oglja, tako voda ob deževju počasi pronica skozi ta filter. Dogodek je

bil vsekakor veličasten, spust v globino pa je zahteval kar nekaj poguma – izkazala ga je tudi vaška mladina.

Poleg čiščenja vodohrana se je ob finančni pomoči občine popravilo cesto in uredilo ugreznjen jašek, na novo zastavilo občestni jašek na vrhu vasi in postavilo hidrantno omarico.

Kot že omenjeno pa ni vodilo druženja izključno delo, ampak tudi zabava. Vaščani se že

dolga leta nismo toliko družili. Počasi se je začelo z novoletnimi druženji, imamo tudi že svoj kres, v središču vasi je postavljen paviljon, mladina čaka na nakup namiznega nogometa, pred kratkim se je dvakrat postavljalo mlaje in še in še. Vse kaže, da bolj kot nas tepe recesija, več je druženja.

Miha Knavs

Obnovljena črpalka za vodo, Rosenbauer

Nov paviljon v vašem središču – mesto za druženje

bo šopek diplomantk, hiše pa so vse bolj prazne. Kljub vsemu naštetemu pa v vasi že dolgo ni bilo tako živahno. Delovne akcije se vrstijo ena za drugo, ureja se središče vasi, posodablja se infrastrukturo. Julija se je zgodil velik dogodek, saj se je čistilo vodohran v središču vasi. Nihče sicer nima natančne informacije, kdaj je bil nazadnje izprazen in očiščen, predvideva pa se, da je bilo to po velikem vaškem požaru. Vodohran je ogromen. V globino meri kar 12 metrov in je ovalne zasnove, prostornina je nekje med 260 in 300 tisoč litri. Pri čiščenju so izdatno pomagali novovaški gasilci z znanjem in opremo, preizkusili so tudi popolnoma obnovljeno vodno črpalko. Dela je bilo za dobre tri dni in hvaležni smo jim. Na presenečenje vseh je bil vodohran zelo čist, saj ni bilo nikjer

razstava ilustracij

Prepovedana ljubezen ali
Kako je nastalo Cerknško jezero,
besedilo priredil Saša Pergar

Kristina Krhin -
Prepovedana ljubezen ali
Kako je nastalo Cerknško jezero

Ana Razpotnik Donati -
Mamica, pogumen sem

Špela Habič:
Mamica, pogumen sem

Razstavo si lahko ogledate
do sobote, 8. oktobra 2011.

Bloška mladina na svetovnem srečanju mladih v Madridu

Množica mladih romarjev na Cuatro Vientosu.

»Ukoreninjeni in sezidani v Kristusu ter utrjeni v veri!«, je bilo geslo letošnjega Svetovnega dneva mladih v Madridu. Tja se nas je 9. avgusta odpravilo tudi sedem Bločanov (Tjaša Zabukovec, Simona Zakrajšek, Mateja Šraj, Aljaž Kraševac, Blaž Dobravec, Lara Hiti in Špela Žnidaršič).

Pot nas je najprej vodila preko Italije in Francije do Barcelone, kjer smo po zelo dolgi in naporni vožnji z avtobusom imeli krajši

postanek, ki smo ga izkoristili za namakanje v presenetljivo valovitem in čistem morju ter ogledu mestnega središča. Posebej nas je navdušila še nedokončana katedrala Sagrada Familia, arhitekta Gaudíja, ter hrupen mestni vrvež okoli nje.

Naslednje jutro smo se zbudili nedaleč stran od Madrida, v bližnjem mestecu Toledu. Tam so nam pripravili čudovite tedenske duhovne vaje, ki jih je organizirala

Maša v Toledu

Skupnost Emanuel. Zbralo se nas je več kot 3.000 mladih iz vsega sveta. Duhovni program je obsegal vsakodnevno slavlno molitev, češčenje Najsvetejšega, sveto mašo ter različna predavanja in delavnice. Poleg duhovnega programa ni manjkalo prostega časa, ki smo ga preživeli za druženje z ostalimi udeleženci in utrjevanju našega znanja jezikov.

Nato smo se končno napotili proti španski prestolnici, ki se na

naše začudenje nahaja kar sredi puščave. Namestili so nas kar 40 km iz mestnega centra, to je eno uro vožnje s primestnim vlakom in metrojem. Po vsakodnevni vožnji smo se zbrali vsi slovenski romarji (900) pri skupni katehezi in sveti maši. Škof Jurij Bizjak se je osredotočil na razlago gesla Svetovnega dneva mladih, ki izvira iz pisma apostola Pavla. Tako je imel zelo dobro iztočnico, da nam je vsak dan razložil en vidik Pavlove želje, da bi ostali zvesti skupnosti verujočih, ki je Cerkev.

Dan pred vrhuncem romanja smo se pridružili »reki« mladih, ki je tekla na letališče Cuatro Vientos, kjer smo v zelo vetrovni in mokri noči napol budni pričakali nedeljo, ko smo obhajali sveto mašo, ki jo je daroval sveti oče. Pri maši se nas je zbralo toliko mladih (2.000.000), kot se jih ne zbere na nobenem drugem dogodku na svetu.

Na koncu lahko rečemo, da smo bili mladi Bločani ta avgust priče veselju, ki ga prinaša druženje mladih iz vseh ras in kultur. To nas je navdalo z upanjem, da je verovati nekaj lepega, kar nas osrečuje ter daje smer in smisel našemu življenju.

*Blaž Dobravec, Špela Žnidaršič
in Lara Hiti*

Srečanje rodbine Suhadolnik

V ponedeljek, 15. avgusta, se je na Runarskem srečala rodbina Suhadolnik, zbrala se je večina, 39 članov. Vsi starejši se Suhadolnikovih iz Nove vasi gotovo spomnite, danes pa nihče več ne živi na Blokah, čeprav so s krajem zelo povezani.

Suhadolnikovi so prišli na Bloke leta 1935, in sicer je Polde, oče treh otrok (Bogo, Polde in Milena) prišel iz Preserij, mama Justina, izjemna pevka, pa je iz Grahovega. Oče je bil čevljar in je na Blokah videl priložnost, da razvije svojo obrt, kar mu je tudi odlično uspelo, saj je s časom imel tri pomočnike in dva vajenca, zgradili so tudi svojo hišo v Novi vasi. Po očetovi obrtniški poti je nameraval stopati tudi sin Polde, a se je življenje obrnilo v drugo smer. V tako rekoč idilično življenje je stopila vojna, ki je otrokom leta 1943 vzela očeta. Jurijev od Fare, Zakrajšek, ki je bil prej očetov pomočnik, je postal njihov oče in vzljubili so ga, desetletja pozneje pa umre tudi mama, leta 1978, takrat pa so tudi otroci že odšli vsak svojo pot.

Milena se je pri Lojzetu Maziču učila za šiviljo, ker pa je njen mož tudi krojač in je bil že prej v Ljubljani, je bila pot in ustvarjanje življenja v prestolnici samoumevna. Bogo je pri petnajstih letih odšel na šolanje v Ljubljano, vendar se je po šolanju podal s trebuhom za kruhom v Loško dolino in tam si je ustvaril svojo družino. Polde je odšel z ženo v Nemčijo, kjer si je ustvaril svoj dom. Vsi so na Bloke izjemno navezani, čeprav tu nimajo prav ničesar, niti hiše, zemlje ali bližnjih sorodnikov, in vedno se radi vračajo v te kraje.

Nekako najbolj je na kraj navezan Polde. Pravi, da ima Bloški korak zvezan v snopičih, ki so vedno dosegljivi na polici pred televizorjem, in vsak dan jih vzame v roke. Spominja se, kako si je naredil prve smuči. To je bila velika skrivnost, saj mama sploh ni smela vedeti, da ima smuči, zato jih je izdeloval na skrivaj. Ko je bil z izdelavo pri koncu, je krivine dal sušiti h kotlu, vtem pa ga

Suhadolnikovi - Bogo, Milena in Polde

je poklicala mama, naj ji priskoči na pomoč. Seveda je takoj stekel, preden bi mama prišla do njega, a kaj, ko so med njegovo odsotnostjo krivine zoglele. Smuči so bile vseeno prvovrstne in veselo je šel na Piškovce. A pred tem je moral odpraviti še eno oviro. Obutev. Kljub temu, da so imeli doma veliko neuporabnih »škarpov«, ni našel primerno majhnih, da pa bi obul svoje, niti pomisliti ni smel, saj bi bil ogenj v strehi, zato si je stopala povil v žaklovino in to so bili njegovi »pancarji«. Smučanje

ga je spremljalo vso mladost. Takrat so bila tekmovanja v patrolnem teku, ki je bil nekakšen biatlon, streljalo pa se je balone. Tako je šel z ekipo tekmovat v Kočevje. Spominja se, kako so se jim vsi smejali, ker niso imeli lepe opreme, ampak je bilo vse domača poceni rešitev. Kljub temu so domov odnesli zlato, kar je bilo veliko priznanje. Poleg športa si je domači kraj zapomnil tudi po tem, da je prvi naredil izolacijsko lesnocementno ploščo (heraklit), ki jih danes proizvaja

Novolit. Postopka se je naučil v Zagrebu, potem pa je s sodelavci postavil proizvodnjo v Novi vasi. Svojo poklicno pot je nadaljeval v novovaški mlekarni, potem v trgovini, dokler ni šel v Nemčijo in se prekvalificiral iz čevljarja v orodjarja.

Vsi trije še vedno ponosno pravijo: »Mi smo Bločani, čeprav tu nimamo sorodnikov!«

Miha Knavs

Srečanje rodbine Suhadolnik na Runarskem, avgust 2011

Egirdir - odkriti biser Turčije

Vse je kazalo, da se bo letošnje deževno julijsko vreme nadaljevalo tudi v mesec avgust. Misel, da bova dopustovala doma v dežju, je bila enostavno pretežka, zato sva se na hitro odločila za teden dni toplih krajev. Turčija je bila na najinem seznamu potovanj lep čas in nakup letalske karte Ljubljana-Istanbul je bilo samo še avtomatično dejanje. Pri domačih se je vsulo vrsto vprašanj: »Pa zakaj ravno Turčija?«, »Joj, pa muslimani?«, »Pa vročina?« itd. Seveda naju ni nič od tega odvrnilo od mrzličnih priprav na odhod. O Turčiji sem od popotnikov pogosto slišala presežke in njihova vračanja nazaj sem kmalu razumela tudi sama.

Pozno sobotno popoldne sva priletela v vroči Istanbul in takoj nama je postregel z vrsto prijetnih presenečenj. Z moderno podzemno železnico sva se zapeljala na glavno avtobusno postajo z nepregledno množico avtobusnih ponudnikov. Mestece Egirdir, ki mi ga je pred leti navdušeno opisovala prijateljica Ana, je bil cilj prvega dela najine poti. Gre za

nekdanjo vojaško utrdbo iz časov rimsko-bizantinskega imperija, na nadmorski višini tisoč metrov in se nahaja šeststo kilometrov južno od Istanbula v notranjosti Anatolije. Poleti mu ne prizaneajo visoke temperature, pozimi pa se prebivalci spopadajo z mrazom in snegom. Jezero obkrožajo gorske verige tudi do višine tri tisoč metrov, v bližini pa je celo smučarsko središče. V kraj zaidejo le redki tuji turisti in tam ponavadi ostanejo dlje, kot so načrtovali. Ko sva ob desetih

zvečer v Istanbulu sedla na avtobus za Egirdir, sta naju s kavo, čajem in prigrizki postregla urejena stevarda v belih rokavicah, medtem pa so naju uspavali programi na televiziji na sedežih pred nama. Konkurenca avtobusnih prevoznikov je v Turčiji očitno tako močna, da je udobje avtobusov, infrastruktura linij ter uniformiranost osebja nekaj samoumevnega.

Naslednje jutro sva po osmih urah vožnje prispela v zaspani Egirdir

in se takoj napotila v penzion Charly, ki nama ga je iz lastnih izkušenj priporočila Ana. Muslimu in Ibrahimu –oskrbnikoma, sem naju napovedala že po elektronski pošti teden dni prej. Sprejela sta naju s širokim nasmehom in toplino. Pogovor o Ani pa je odstranil še zadnjo tančico obojestranske zadržanosti. Pension Charly ima izvrstno lego ob kristalno čistem jezeru, z lastno kamnito plažo, ki jo s pridom koristijo turisti. Domačini ob jezeru ne poležavajo, v vodo pa gredo praviloma samo moški in otroci. Domačnost, lega in skromno število sob penziona navdušita vsakega, večerni pogovori ob vodni pipi na blazinah skupne terase pa tkejo nove vezi med popotniki.

V Egirdirju sva štiri dni spoznala bližnjo in daljno okolico, daleč stran od turističnega vrveža. Že takoj po prihodu sva obiskala lokalni semenj oz. bazar in strmela nad ponudbo slaščic, sadja, zelenjave, oblačil in ostale ponudbe. Naslednji dan sva se s kolesi med nepreglednimi plantažami jabolk zapelja-

Utrinek iz Istanbula

la do trideset kilometrov oddaljenega naravnega rezervata Kovada. Namesto z razgledi sva se sicer ukvarjala z vročino, ki je topila asfalt pod gumami. Na cesti sva bila prava atrakcija, saj domačinom očitno ne pride na misel, da bi kolesarili pri petintridesetih stopinjah in so se nama samo nasmihali. V parku sva spoznala Mustafa, nadzornika parka, ki naju je prijazno povabil na kosilo v svojo malo ribjo restavracijo. Ribe, ki jih je Mustafa ulovil, pripravil in nama na vrtu postregel skupaj z domačim kruhom, so bile pojedina. Vmes nama je pripovedoval o svojem življenju. Angleščine se je za silo naučil od turistov, ampak niso toliko pomembne besede kot nasmeh, geste in družinske slike, ki nama jih je z navdušenjem kazal. Po dveh urah in pol smo si segli v roke in polna zgodb in vtisov sva odkolesarila nazaj v najin kotiček.

Dan pozneje sva skupaj s francoskim kolegom obiskala eno uro vožnje oddaljen kanjon Çandır. Dan smo preživeli ob namakanju v hladnih vodnih tolmunih, opazovanju oleandrov ob vodi in poslušanju škržatov, katerih zvok je neutrudno rezal vroči zrak. Na poti nazaj smo presenečeno ustavljali voznika in s ceste reševali želve, ki so koračile čeznjo.

Ker sva navdušena hribolazca, sva osvojila tudi vrh nad Egirdirjem, Sivri Dag. Na gori sva dokončno dobila občutek veličine jezera in opazovala polotoško obliko naselja. Zadnje popoldne sva obiskala hamam, tradicij-

alno turško savno s peelingom in masažo. Ženski in moški prostori hamama so ločeni in vsak zase sva se čudila lastni »umazaniji«, ko naju je do čistega z grobo rokavico zdrgnila oz. zdrgnil savna mojstrica oz. mojster.

Egirdir sva zapustila z nočnim avtobusom proti Istanbulu. Med tem ko sva na postaji čakala avtobus, je k nama prihitel Ibrahim iz Charly-a, mi podal darilce in naju še enkrat objel. S cmokom v grlu smo se poslovili in obljubila sva, da se vsekakor vrneva.

Charly s plažo

Trodnevni Istanbul nama je v zameno zaspanega Egirdirja ponudil vrvež turistov in domačinov ter obilico zgodovinskih in arhitekturnih znamenitosti. Najin obisk Turčije je sovpadel natanko z začetkom verskega praznika ramadan. Po sončnem zahodu in klicu imama se je v parkih pred Modro mošejo in Aga Sofio pričela množična večerja in vzneseno sva opazovala mnogoštevilne družine, ki so tam posedale do zgodnjih jutranjih ur.

Navdušenje nad infrastrukturno razvito in gostoljubno Turčijo traja tudi po prihodu domov. Ko sem nedavno sedela v podalpski restavraciji, se nikakor nisem mogla sprijazniti z nejevoljo natakmarja. Nehote se mi je pred očmi prikazala podoba nasmejanih turških natakmarjev, ki z vabilom »Pridi, sedi prijatelj in popij čaj!« prepriča še tako nedostopnega mimoidočega.

Barbara Favento

Razgled iz gore Sivri Dag

Talin, osvobojena prestolnica Estonije

Spomenik žrtvam vojne za neodvisnost, katerega steklo ne prenaša vremenskih vplivov.

Poleti me je pot zanesla na Baltik in z gotovostjo lahko trdim, da so Litva, Latvija in Estonija vredne ogleda. Pot je sicer dolga, a vznemirljiva. Nabralo se je toliko zgodb in gradiva, da bi lahko popisal desetine strani, ampak tokrat bom ošvrknil le Talin, ker je res skriti biser Evrope.

TRG SVOBODE IN KONGRESNI TRG

Trg svobode je bil popolnoma obnovljen leta 2009, danes je na njem mogočen spomenik, posvečen neodvisnosti in padlim žrtvam pri boju zanjo. Trg je na las podoben našemu Kongresnemu trgu. Zakaj? Pred spremembo namembnosti je bilo tamkaj parkirišče v zasebni lasti. Ker je to edina zelo velika

površina v mestnem središču, so se tam odvijale tudi državne prireditve, a je morala občina vsakič najeti ta trg za mastne denarce. Odločili so se, da prostor odkupijo, naredijo podzemne garaže, na površju pa uredijo velik trg. Kvadratni meter je bil drag, težave pa so se takrat šele prav začele. Že ko je prvi bager zaril v zemljo, so naleteli na arheološke ostanke. Zveni znano? Gradnja se je izjemno podražila in podaljšala, danes pa seveda že lahko parkirate pod zemljo. Garaža je videti tako, da parkirate, vmes je recimo srednjeveško obzidje, potem sosedov džip in tako dalje. Izvedba je presunljiva. Težav pa niso imeli le s podzemljem, zataknilo se je tudi pri spomeniku. Ogromen steklen križ, ki ima na vrhu simbol roke s sulico in znak € za evro, pardon,

Estonijo, je izdelalo neko češko steklarsko podjetje. Že kmalu po postavitvi je stekleni obod začel pokati in razpadati, kar je izzvalo gnev pri prebivalcih, saj je bila postavitev tega spomenika že tako nezaslišano draga, zato so skorajda letele politične glave. Češko podjetje je sprva menjavalo steklene panele, po poteku garancije pa so rekli, da tega ne bodo več počeli – krivdo so zvalili na Estonce, ker jim pri naročilu niso natančno opredelili, da so v Talinu tako velika temperaturna nihanja, na kar izbrano steklo pač ni odporno. Bridka lekcija za narod.

PANKERJI VNITI ZBIRALCI ZNAMK

Estonci so se dolga desetletja morali pokoravati Rusom, kar ni bilo vedno lahko. Režim je bil trd in neizpros, vsakršna trohica razuma je morala v Sibirijo. Zatirano in preganjano je bilo vse, kar je dišalo po Zahodu, vključno z glasbo. Bil je čas vinilk in ena taka plošča z zahodno glasbo je stala 50 rubljev, kar je bilo pol takratne mesečne plače, roba pa je bila vroča in iskana. Tihotapci vinilk in odjemalci so si izbrali kraj za izmenjavo, in sicer na visokoležečem delu mesta, to pa zato, ker je kraj težko dostopen in policija tja ni velikokrat zahajala, če pa že, so imeli preprodajalci samo dve možnosti: ali da bežijo, kar jih nesejo noge, saj bi jih sicer pahnili za kak teden v keho, ali pa so se pretvarjali, da počnejo nekaj legalnega. Tako so si naredili skrivališča za plošče med drevesnimi koreninami, na plano pa so v zameno potegnili zbirke kovancev in znamk. Hrib je v hipu postal zbirališče filatelistov. Zdaj pa si predstavljajte hrib, poln pankerjev v usnjenih jaknah, popirsanih in z velikimi irokezami. »Kaj pa vi delate tu?« »Ah, nič, ob nedeljah se zbiramo in menjujemo znamke.« Policija je triku verjela, trgovina z zahodno glasbo na črno pa cvetela. Policije kakopak ne smemo imeti za kratkovidne, saj človek vendarle ne sme imeti predsodkov, tudi pankerji so lahko strastni filatelisti.

IN CERKVE SO KOPALIŠČA POSTALA

Vpliv ruskega režima je segal

v vse pore življenja. Vse, kar je bilo povezano z religijo, je moralo s poti, tudi cerkveni objekti. Edina možnost, da cerkve niso porušili, je bila ta, da so ji spremenili namembnost. Cerkve so tako kar naenkrat postale planetariji, od koder si lahko opazoval in preučeval ozvezdja, postale so knjižnice, celo javna kopališča z garderobami pri oltarju. Mogočna lepota, ruska pravoslavna cerkev Aleksandra Nevskega v središču mesta, ima prav posebno zgodovino. Ko so jo Rusi začeli graditi, so naleteli na kovinsko ploščo, na kateri je pisalo, naj bo preganjan vsak, ki si me drzne motiti. Dejstvo je, da naj bi bil na tem mestu pokopan oče estonskega narodnega heroja. Rusi so menili, da je napis neki bla-bla in so gradili dalje, Estonci pa so bili prepričani, da se zgodba ne bo dobro končala. Nekateri so celo videli, kako že pri gradnji pokajo temelji, kar naj bi bil očiten znak, da se bo cerkev zrušila – no, dejstvo je, da še danes stoji, in to zelo trdno – Estonci so se pač motili. Tudi ta cerkev je postala knjižnica, krožile pa so tudi govorice, da je med sovjetsko okupacijo postala skrivna pisarna KGB-ja, saj naj bi bil na tem mestu pri vhodu večkrat opažen sumljiv črn kombi. Saj veste: ruska cerkev, črn kombi ... gotovo se dogaja nekaj sumljivega. Trdnih dokazov za to ni, morda je imel črni kombi le kdo, ki je živel kje na hribu v bližini cerkve. Ta cerkev je znana tudi po tem, da je nikoli ne zaprejo za javnost. Če se v njej odvija pogreb ali poroka, lahko mirno vkorakate in se sprehajate po njej. Krožijo tudi govorice, da so odpeljali že marsikaterega turista, ki je nič hudega sluteč uzrl mrliča v odprti krsti pred oltarjem, in da si je marsikatera nevesta premislila in zbežala izpred oltarja z lepim neznancem.

STRANIŠČE ZA MILIJON

Poleg izjemne ruske pravoslavne cerkve v središču mesta je nastalo prvo javno stranišče, ljubkovalno imenovano stranišče za milijon kron. Estonija je imela pred uvedbo evra krone in to stranišče je stalo okoli tri milijone kron, kar je nekje okoli 150.000 evrov. Presunljiva vsota za stavbico, veliko pet kvadratnih metrov, ki niti

Prestizna nepremičnina, javno stranišče za milijon.

ni iz marmorja in zlata, je zgolj navadno stranišče. Drugi vzdevek je najcenejši hotel v Talinu, saj na začetku ni imel sistema za samodejno odklepanje. Brezdomci so torej porabili tistih nekaj kron, da so lahko vstopili v WC, tam pa so se zadržali vso noč – pravzaprav so spali v razkošni nepremičnini, kar je bilo posebej priročno v zimskem mrazu.

DELO HUDOBCA NE POZNA

MEJA

V središču mesta je zanimiva še ena cerkev, to je cerkev sv. Olafa. V srednjem veku je bila to najvišja stavba na svetu, v višino je merila 159 metrov. Legenda pravi, da je bil Talin pomembno trgovsko

Pogled na staro mestno jedro z morja – zvonik katere cerkve je najvišji?

središče med vzhodom in zahodom, kar je mestu prinašalo veliko cvenka. Oblasti so se odločile še povečati pritok davkov in so želele, da bi bilo mesto videti že od daleč z morja, kar bi pritegnilo več ljudi. Odločili so se, da zgradijo visoko cerkev, a naleteli so na težavo – v mestu ni bil nikogar s potrebnim inženirskim znanjem. A pojavil se je neznani mož in ponudil mestu svoje znanje brezplačno, seveda pod pogojem, da ugotovijo njegovo ime, sicer mu bodo morali v zameno izročiti vreče zlata. Oblastniki so bili skopi, priložnost je bila odlična in cerkev je začela bliskovito rasti. Tega so se oblastniki ustrašili in po mestu so razposlali skrivne opazovalce, da bi odkrili inženirjevo ime in tako prihranili

vreče zlata. In res, nekdo je slišal peti pestunjo: »Ne joči, dete, Olaf bo kmalu doma z vrečo zlata.« Ni treba biti posebej bister, da ugotoviš, za koga gre. Novica se je razplamtela in meščani so se zbrali pod cerkvijo, kjer je skrivni mož ravno zaključeval gradnjo zvonika. Nekdo se je zadril: »Olaf, Olaf, križ je zlomljen!« Osupli Olaf se je zdrznil in nesrečno poletel z zvonika na tla v gotovo smrt. Priče pravijo, da je iz njegovih ust prilezla kača z žabo. Vem, pravljice, boste rekli, ampak to je dokaz, da je bil možakar povezan s hudobcem. Danes je cerkev visoka 124 metrov. Zakaj? Graditelji niso pomislili, da bo najvišja kovinska streha magnet za strelo, zato je zvonik gorel že enajstkrat in se posledično vedno znova

nižal. Današnja višina cerkve je pomembna tudi zato, ker nobena stavba v mestu ne sme biti višja od cerkve sv. Olafa.

To je le skop in kratek preblik iz tega veličastnega mesteca na severovzhodu Evrope. Če boste naslednje poletje kaj hitreje pospravili seno in bo ostalo kaj časa, preden se bo kopal krompir, potem je Talin odlična izbira za izlet, pa blizu je. Pomislite – Rus iz Moskve, ki želi obiskati Vladivostok, mesto na skrajnem vzhodu njegove države, mora prepotovati skoraj 10.000 kilometrov, tu pa jih je zgolj 2.000 in peljete se čez vsaj šest zanimivih držav – pa tudi bencin ne bo nikoli več tako poceni, kot je danes.

Miha Knavs

Mesto, kamor naj bi božanstva poslala daneborg, osnovo za najstarejšo, dansko zastavo.

Ruska pravoslavna cerkev Aleksandra Nevskega, ki naj bi se zaradi uroka podrla.

Razstava kruha – Od zrna do kruha

Daj nam danes naš vsakdanji kruh (Mt 6,11)

Ali smo kdaj razmišljali, kaj vse skriva beseda KRUH?

To ni samo poimenovanje izdelka iz moke, ampak je mnogo več.

Kruh je pojem in sinonim za blagoslov, dobroto, blagostanje, toplino doma, ljubezen, veselje, spokojnost ...

Kruh spremlja in ponazarja ponavljajoči se ritem našega življenja med prazniki in vsakdanjiki od rojstva do smrti.

Kruh je odsev božje modrosti in človekove povezanosti med zemeljskim in večnim. Kruh je čudovit preplet bogastva zemlje, svetlobe in moči sonca, brezmenjnosti vetra, svežine vode, kmetovega truda, mlinarjeve pridnosti in ljubezni rok, ki so ga mesile in pekle.

Kruh je bogata dediščina, ki smo jo prejeli od naših babic in dedkov, od naših staršev, jo ohranjamo, z njo živimo in jo po svojih najboljših močeh posredujemo našim otrokom in vnukom.

Avtorica razstave, Marija Žgajnar, sem s pomočjo bloških gospodinj Zarja, oblikovalca Simona Korenjaka, turističnega društva, osnovne šole in svoje družine želela prikazati delček te bogate razsežnosti kruha.

Razstava, poimenovana Od zrna do kruha, je bila postavljena v telovadnici OŠ Toneta Šraja Aljoše v Novi vasi v nedeljo 25. 9. 2011 na dan M'hajlovega sejma.

Razstava je bila zasnovana kot prikaz vrste žit, ki so nekdanj rasla na Blokah, in nekatera se sejejo še danes. Prikazane so bile različne vrste krušnih mok. Glavni poudarek pa je bil na posameznih vrstah kruha, potic in peciva, ki se

je peklo nekdanj in se v veliki meri peče tudi danes ob posameznih praznikih, dogodkih in večjih kmečkih opravilih, ki si sledijo preko celega leta.

Najprej je bilo predstavljeno praznovanje božiča, novega leta in svetih treh kraljev ter kruh in potice, ki se spečejo za te praznike.

Potem je sledil pust, post, čas brez praznikov, velika noč, žegnanje, družinski prazniki, rojstvo, poroka, sedmina, košnja, žetev, mlačev, vsi sveti, miklavževanje, tepežkanje.

Želeli smo poudariti tudi to, da na Blokah še vedno diši iz domov po sveže pečenem kruhu in potici, da se je mnogo običajev in praznovanj v družinah ohranilo. Prepričana sem, da se bo to nadaljevalo tudi v prihodnost, saj naši otroci tudi v šoli uspešno in pogumno osvajajo znanja o skrivnosti kruha.

Razstava je pri starejših obiskovalcih obudila mnogo spominov na otroštvo in mladost in izvalila nostalgichen nasmeh na obraz in solze v oči.

Pri mnogih mladih je vzbudila zanimanje za spoznavan-

je običajev in željo po osvajanju veščin in znanja o peki kruha.

Glede na veliko število obiskovalcev, ki so si razstavo z zanimanjem ogledali, in na vse pozitivne odzive in pohvale lahko sklepam, da je razstava dosegla svoj namen.

Na koncu bi se rada zahvalila prav vsem, ki so mi pomagali pri pripravi in postavitvi razstave.

Marija Žgajnar

Japonski dresnik – z vulkana v beton

Za tiste, ki skrbijo za zelene površine v mestih, ob avtocestah, rekah in potokih, je japonski dresnik zagotovo najbolj nadležna invazivka (invazivna tujerodna vrsta rastline).

Zgodba japonskega dresnika se bere kot prava pustolovščina. Tisoče let je rasel na Japonskem in Kitajskem in ni zbujal posebne pozornosti, v Evropi pa je postal domala neuničljiva rastlina, pišejo v reviji Horticulturist. Pritlikava podvrsta je rasla na vulkanih, kjer je kot ena prvih naseljevala vulkanski pepel. Tu je rasla v težavnih razmerah: prisotno je bilo žveplo, občasno je nenadno nanoslo vroč pepel, velika nadmorska višina je omogočala le kratko obdobje rasti. Dresnik se je temu prilagodil tako, da je razvil korenike, ki so šle globoko pod površje. V njih je rastlina shranila hranilne snovi in tu so bili speči poganjki na varnem. V nižinah je japonski dresnik rasel v drugačnih razmerah. Tu je za prostor, svetlobo in vodo tekmoval z bambusi in drugim bogatim rastlinjem, korenike so bile morda tudi način obrambe pred škodljivci, zato se je tu razvila drugačna podvrsta.

Z JAPONSKE NA NIZOZEMSKO IN OD TU NAPREJ

Philipp von Siebold je bil nizozemski kirurg, sodobnik našega Franceta Prešerna. Na Japonsko je pripotoval v času, ko je bila ta država pred zahodnim svetom praktično izolirana. Zaradi izrednega znanja je med Japonci pridobil številne prijatelje. Ti so mu prinašali rastline, ki so jih v tistih časih evropski vrtnarji še posebej cenili. Med njimi tudi japonski dresnik, ki ga je domov prinesel leta 1823. Tako se je z Nizozemske začela njegova pot po Evropi. Najprej je bil zaželen okrasna rastlina, kasneje hvaležna rastlina za ozelenjevanje kupov jalovine okrog rudnikov.

Iz vrtov in nasadov je japonski dresnik sredi 19. stoletja pobeg-

nil v naravo. Nagla širitev japonskega dresnika v naravi je v Veliki Britaniji začela skrb vzbujati konec 70. let prejšnjega stoletja, kmalu za tem so njegovo razširjanje prepovedali z zakonom. Velika Britanija je ena redkih držav z zelo ostrimi zahtevami glede japonskega dresnika.

NEKAJ PRESEŽNIKOV

- 0,7 g:da zraste nova rastlina,

lje, če se ga želimo znebiti tako, da zemljo odstranimo;

- 5-7 cm – japonski dresnik lahko prebije asfaltno prevleko, debelo 5 centimetrov, nekateri poročajo celo o 7 centimerih;
- 15 cm/dan – na dan lahko japonski dresnik zraste kar 15 centimetrov;
- 238/m² – pod enim kvadratnim metrom lahko korenike

pa vse do Prekmurja. Le ob Obali se še ne pojavlja.

Zakaj smo za širitev krivi predvsem ljudje? Ker mu ustvarjamo rastišča in ker prenašamo delčke njegovih korenin. Ponavedoma ga raznašamo zlasti z enega gradbišča na drugega, z nasipavanjem in drugimi zemeljskimi deli. Prenašamo ga v materialih, ki jih prevažamo in nasipavamo na novih lokacijah, in tudi z gradbeno meh-

Japonski dresnik raste na opuščeni gradbiščih, ob cestah in železnicah. Najdemo ga tudi v družbi drugih invazivnih vrst, na primer zlate rozge in žlezave nedotike.

zadošča že 0,8 grama korenike, to je 1 cm dolg košček;

- 20 let: korenike lahko pod zemljo dremajo tudi 20 let, nato znova poženejo;
- 2 m/leto: v enem letu japonski dresnik zraste 2 metra visoko, njegov sorodnik sahalinski dresnik pa doseže višino 4 metre;
- 5 m: če zemljo, v kateri so korenike japonskega dresnika, odložimo na komunalno deponijo, bi ga morali prekriti s 5 metrov debelo plastjo nasutja;
- 7 m: kar 7 metrov globoko je potrebno odkopati plast zem-

japonskega dresnika proizvedejo 238 brstov.

KAKO GA RAZNAŠAMO PO SLOVENIJI?

Japonski dresnik v Slovenijo ni zašel kar sam, po naravni poti, temveč smo ga prinesli ljudje. V Sloveniji so ga prvič zabeležili pred sto leti v okolici Celja, poroča botanik dr. Nejc Jogan. Tudi širi se z našo izdatno pomočjo. Pred 30 leti so japonski dresnik opazili zlasti v vzhodnem delu Ljubljane ter blizu Naklega in Celja. Danes se z njim spopadajo že od Trente

anizacijo. Koščki korenike se namreč zataknejo na gume, še bolj pa na gosenice kamionov in gradbenih strojev.

Najpogosteje se bo razširil na zemljišča, kjer smo travno rušo oziroma naravno rastlinsko odejo odstranili. To so robovi ob cestah, začasna nasutja peska, opuščena gradbišča, parkirišča, degradirana zemljišča. Taka območja strokovnjaki imenujejo ruderalna. Japonski dresnik tu najde kaj malo konkurence drugih rastlin. Za njegovo hitro razrast je zaslužno tudi dejstvo, da nikomur ne tekne. Žuželke in drugi nevretenčarji, ki se hrani-

jo z domorodnimi rastlinami, se japonskega dresnika ne lotijo. V njegovi izvorni domovini, na Japonskem, obstaja vrsta živali, ki se prehranjujejo z njegovimi posameznimi deli, pri nas jih ni.

Druga pogosta pot širjenja so reke in potoki, kjer voda odnaša odlomljena stebela ali podzemne dele. Ob toku navzdol tako nastajajo nova rastišča.

Ko se ukorenini na novi lokaciji, se s korenikami kaj kmalu začne

izloča tudi posebne kemijske snovi, ki zavirajo rast prvotne združbe obrečnih rastlin.

Ljudje imamo največ težav z japonskim dresnikom v naseljih in ob rekah in potokih.

Japonski dresnik na rastiščih ob vodi izpodrine vse druge rastline. Ko pozimi nadzemski deli odmrejo, tu ni drugih rastlin, ki bi vezale nabrežja in reke zato bregove pospešeno ruši in odnaša. Dresnik povzroča tudi

v betonskih tlakih, povzročajo poškodbe na podzemnih vodih.

DO ŽIVEGA MU NE PRIDE NITI OGENJ

Eden od ključev uspeha japonskega dresnika je njegova korenika. Korenika ali rizom je podzemeljski del rastline. Z njim se rastlina lahko razmnožuje vegetativno, torej brez semen. Imajo jih tudi šmarnica, hmelj,

sem učinkovita, z izjemo dveh, ki sta tudi najdražji.

Osnovno pravilo naj seveda bo: bolje preprečiti kot zdraviti. Preventiva torej. Zato, prvič, zemljišča, kjer smo travno rušo odstrili, nemudoma zopet zasadimo z domorodnimi rastlinami. In drugič, pazimo, da zemlje ali peska z območij, kjer dresnik že raste, ne raznašajmo naokrog. Komunalna in gradbena podjetja tudi v Sloveniji se že soočajo z lastniki vrtov, ki jim na svojo zemljo dovolijo le, če so gradbeno mehanizacijo prej dobro očistili in oprali.

Mehansko odstranjevanje. Učinkovito je lahko zlasti na povsem novem rastišču, kjer opazimo le posamezne rastline. Kositi ali puliti ga je treba redno, to pomeni na 2 do 3 tedne in več let, dokler se korenike ne izčrpajo. Začeti moramo v začetku maja ali še prej, da preprečimo prenos hranilnih snovi iz zelenega dela rastline v korenike. Bolj kot košnjo priporočajo ti. »mlatenje«. Če se odločimo za puljenje, se ga lotimo, ko poganjki dosežejo višino 30 cm.

Korenike lahko izkopavamo. Pri tem je potrebna velika natančnost, saj lahko – kot smo omenili – že iz enega centimetra spregledane korenike požene nova rastlina. Če koreniko zgolj razbijemo na več delcev, bomo rast japonskega dresnika s tem le pospešili. Če se odločimo za izkopavanje, to pomeni kopanje do 3 metrov globine in do 7 metrov stran od nadzemskega dela rastline, saj korenike lahko segajo tako daleč stran od stebel.

Ostanke moramo nato naložiti na tlakovano površino ali na folijo, da se posušijo, a pazimo, da jih veter ali voda ne raznaša. Če stebela pustimo ležati kar na tleh, se namreč lahko ponovno ukorenini. Ko se ostanke povsem posušijo in postanejo rjave barve, te nevarnosti ni več. Če krajevni predpisi to dovoljujejo, lahko suhe ostanke nato sežgemo. Nikakor pa stebel ali korenik ne kompostirajmo ali odmetavajmo v vrtni odpad.

Zasaditev. Na obrežjih potokov

Foto: Saša Dalla Valle, 2001

Vse več dresnika raste ob rekah in potokih, že pred desetletjem smo ga zanesli na bregove Bohinjskega jezera. širiti v svojo okolico.

LE NAVIDEZ NEŽEN

Strokovnjaki so japonski dresnik uvrstili med »sto najhujših«. To je svetovni seznam invazivnih tujerodnih vrst, ki zunaj svoje domovine povzročajo največ težav.

Kakšne težave povzroča rastlinam in živalim? Zaradi gostih sestojev tu ne rastejo druge rastline, zato se zmanjša tudi število rastlinojedih žuželk. Tako je tu tudi manj žab, plazilcev, ptic in sesalcev, skratka, raznovrstnost živega sveta močno upade. Japonski dresnik

poškodbe na vodnogospodarskih objektih, saj korenike prizadenejo njihove temelje.

Na zelenicah in v parkih japonski dresnik raste mnogo hitreje od trave. Če naj imajo trate urejen videz, jih je zato treba kositi mnogo pogosteje. Tudi ob cestah in kolesarskih stezah je treba zelenice urejati bistveno pogosteje, saj do dva metra visoki dresnik nevarno zmanjšuje preglednost, zlasti v križiščih.

Čeprav je japonski dresnik navidez zelo nežna rastlina, imajo njegovi podzemski poganjki presenetljivo moč. Predrejo lahko 5 ali celo 7 centimetrov debel asfalt, povzročajo razpoke

ingver, bambus. Sem rastlina spravlja hranilne snovi, tu nastajajo tudi novi brsti. Če japonskemu dresniku odstranimo ali požgemo nadzemni del, s tem korenike nismo bistveno prizadeli. Tudi če podzemni del prekopljemo, velja enako – korenike ne prizadenemo. Nasprotno, rastlina bo še bolj poganjala. Korenike so pogosto dolge 5-6 metrov, v eni sezoni se v vodoravno smer podaljšajo tudi za po en meter. Čeprav jih zasujemo z 2 metra debelo plastjo zemlje, bodo ostale žive.

Kako se ga lotiti? Predstavljamo nekaj metod. Žal se nobena od njih ni izkazala kot hitra in pov-

in rek je precej učinkovit način košnja in nato zasaditev z vrbo ali z zelišči.

Paša. Poganjke jedo govedo, osli, konji, koze in ovce. Ker najmanj poškodujejo travno rušo brežin, so ovce najprimernejše. Konec zime moramo odstraniti vse ostanke stebel, saj so ostri kot nož in lahko živino poškodujejo. S pašo pričnimo, preden poganjki dosežejo višino 30 cm.

Herbicidi. V Sloveniji herbicidov na zelenicah, ob potokih in rekah ne smemo uporabljati. Tudi drugod, kjer so herbicidi dovoljeni, ima lahko njihovo škropljenje negativen učinek na okolje in se jih raje

da je najuspešnejša kombinacija mehanskega odstranjevanja in herbicida. V Veliki Britaniji so stroške uporabe herbicida ocenili na 24 EUR/m².

Zastiranje. Japonski dresnik ima rad sončne lege. Kot ena od metod, ki so jo tudi v Sloveniji že uporabili na manjših površinah, je prekrivanje s črno folijo za vsaj eno leto. Folijo je treba obtežiti, da je poganjki ne dvignejo. Strokovnjaki iz Nemčije ocenjujejo, da ta metoda nima večjega uspeha.

Požiganje. Požiganje ni nič učinkovitejše od košnje, razlika je v tem, da pepel dodatno gnoji zemljo.

na primer na opuščenih industrijskih območjih, je navpična zapora, ko rastišče dresnika obdajo z globokim jarkom in vanj navpično postavijo folijo, ki temelje in podzemske priključke nove stavbe zaščiti pred vdorom korenin. S folijo, ki preprečuje rast korenin, zaščitijo tudi temelje stavbe ali jo položijo pod tlakovane površine.

Odvoz na deponijo. Strokovnjaki opozarjajo, da je to zelo drag način. Zemljo s koreninami je namreč potrebno na deponiji pravilno odstraniti. Zasuti ga je treba z vsaj 5 metrov visokim nanosom materiala, kar stroške

prizadetih obrežij ob vodotokih letno porabijo skoraj 30 milijonov evrov, za nadzor ob železnicah 2,4 milijone evrov. V Veliki Britaniji ocenjujejo, da gredo škode zaradi japonskega dresnika v desetine milijonov funtov. Gradnja na zemljišču, na katerem raste japonski dresnik, se podraži za 10 %, kažejo izračuni. Cena stavbnih zemljišč, poraslih s to rastlino, je tam zato krepko padla. Lastnik, ki prodaja tako parcelo, je dolžen obvestiti o tem kupca in ga sezniniti z ukrepi odstranjevanja, ki jih je že izvajal. Širitev japonskega dresnika na sosedovo parcelo je lahko tudi predmet tožbe zaradi motenja

Foto: Nejc Jogan

Listi japonskega dresnika so veliki 5 do 15 cm, steblo ni povsem ravno, ampak ima blago obliko cik-caka.

izogibajmo. Herbicid glifosat nanašamo neposredno na steblo – dresnik odrežimo ali pokosimo približno 5 centimetrov od tal in nato na steblo naneseemo herbicid. Enkratno nanos herbicida običajno ne zadošča, uporabljati ga je treba vsaj 3 zaporedna leta. Najbolj učinkovita metoda naj bi bila injiciranje herbicida v steblo, koncentracija naj bo 1:1. Zadoščal naj bi vnos v steblo eno leto. Pri uporabi herbicida je potrebna uporaba ustrezne osebne zaščitne opreme, posebno pozornost je treba nameniti zaščiti ptic, sesalcev, vodnih organizmov in ne ciljnih rastlin. Strokovnjaki ocenjujejo,

Zapora. Kadar je gradbena parcela dovolj velika, v Veliki Britaniji kot eno od metod priporočajo tudi izkop več metrov globoke jame, ki jo nato obložijo s posebno folijo oz. membrano, ki je korenike ne morejo predreti. Vanjo prenesejo zemljo, v kateri so korenike japonskega dresnika, jo tudi povrhu prekrijejo s folijo in stike zavarijo, nato pa nasujejo s peskom in humusom ter ozelelijo. Takega zemljišča nato ne smemo prekopati še 20 let, kolikor lahko korenike preživijo pod zemljo.

Drug način zapore na gradbiščih,

Foto: Breda Ogorelec

Zaradi hitre in bujne rasti japonski dresnik zmanjšuje varnost v prometu, saj ovira preglednost. V dveh mesecih je zasedel že polovico kolesarske steze pred križiščem.

zelo poviša. Pri prevozu na deponijo moramo paziti, da se nam tovor med potjo ne usipa iz kamiona in da ga ne raznašamo z gumami. V Veliki Britaniji so stroške odvoza in nanosa nove zemlje ocenili na 45 EUR/m².

Pri vseh metodah je nato ključno redno nadzorovanje in sprotno odstranjevanje poganjkov še več let. Korenike lahko namreč nekaj let »dremajo« in nato rastlina znova požene.

STROŠKI

V Nemčiji za nadzor nad japonskim dresnikom ter za obnovo

posesti.

Za Slovenijo ocene stroškov še nismo izdelali.

Več o japonskem dresniku in drugih invazivkah najdete na spletni strani Ministrstva za okolje in prostor www.mop.gov.si/si/delovna_podrocja/narava/invazivne_tujerodne_vrste_rastlin_in_zivali.

mag. Breda Ogorelec
Ministrstvo za okolje in prostor

Čakala sta na maj ...

Monika Lavrenčič iz Kobari-
da in Robi Volf iz Nove vasi sta
se spoznala pred sedmimi leti,
v pomladnem mesecu ljubezni,
na študentskih majskih igrah na
Rožniku. Všeč sta si bila že na prvi
pogled, skozi pogovor pa sta kaj
hitro ugotovila, da imata tudi po-
dobne poglede na svet. Robijeva
obljuba, da bo naslednji dan pok-
lical ter Moniko peljal na kavo, je
še kako držala, čeprav je tisti večer
za hip pomislila, da bo obvisela
nekje v oblakih. Da se lahko drug
na drugega zaneseta, je še danes
ena od mnogih lastnosti, ki jih
cenita drug pri drugem.

Poroča je bila dalj časa del nju-
nih pogovorov. Dokončno pa sta
se za veliki korak odločila septem-
bra lani, ko je na Monikini roki
prav na njen 30. rojstni dan zasijal
zaročni prstan.

Novica, da se bosta vzela, za bližnje
in prijatelje ni bila presenečenje,
saj so ju vsi že nekaj časa kar na
glas spraševali, kdaj namerava-
ta skočiti v zakonski stan. Njune
odločitve so bili seveda veseli.

Počakala sta na maj in si večno
ljubezen obljubila 28. maja letos

na Kekčevi domačiji v Trenti. Ker
je to Monikino domače okolje,
oba pa obožujeta gore in nara-
vo, glede lokacije poroke ni bilo
dvoma. Za rahel dvig adrenali-
na je že zjutraj poskrbel sneg na
prelazu Vršič, ki ga v tem času res
ni bilo pričakovati. Med cerkven-
im obredom v trentarski cerkvi-
ci je deževalo, ob koncu pa je izza
oblakov že pokukalo sonce. Moni-
ka pravi, da če gre verjeti starim
šegam, bodo pestre vremenske raz-
mere v zakon prinesle obilje vsega.

Civilni obred se je odvijal na pros-
tem, v idiličnem okolju med vi-
sokimi gorami in ob zvokih
čudovite glasbe, kar je svečanemu
dogodku dahnalo še dodaten
čar. Poročno mašo je vodil gos-
pod Brane Zadnik, kateremu se
iskreno zahvaljujeta za nepozaben
poročni obred. Dan jima bo v celo-
ti ostal v lepem spominu, saj sta v
srcu znova podoživljala tisti njun
mesec ljubezni izpred sedmih let,
ko sta se prvič ugleдалa.

Njun dom zaenkrat ostaja Ljublja-
na, kjer živita že od študentskih
let in kjer sta si oba našla službo.
Mestnemu življenju sta se hitro
privadila in se tam dobro počutita.

Marjeta in Darjan za vedno

Marjeta Doles iz Raven na Blokah
in Darjan Košir iz Jurjevice pri
Ribnici sta se prvič ugleдалa na
bloški kmečki veselici. Darjana je
sprva pritegnila Marjetina zunan-
ja lepota, nato pa ga je kaj kmalu
navdušila s svojo prijaznostjo,
odkritosrčnostjo in dobroto. Mar-
jeta je hitro opazila, da je Darjan
nasmejan fant in vedno poln en-
ergije. Cenila je njegovo iskrenost
in občutek, da se nanj lahko zanesa.
Kasneje sta se večkrat srečevala na
študentskih zabavah v Ljubljani.
Njuno prijateljstvo je počasi pre-
raslo v nekaj več in postala sta par.
Skozi vsa ta leta sta spoznala, da ju
družijo podobni cilji in nazoni, ki ju
čedalje bolj zbližujejo.

Darjan je Marjeto zasnubil na nep-
ozaben romantičen večer leto dni
pred njuno poroko. O poroki nista
dvomila, saj sta oba zanesljivo
vedela, da želita svojo ljubezen
drug z drugim deliti celo življenje.
Oba se oklepata tradicionalnih na-

zorov in zakrament poroke jima
veliko pomeni. Pravita, da je po-
roka stvar posameznika, nekat-
erim predstavlja prevelik strošek,
drugim ne predstavlja nič poseb-
nega in se zanjo preprosto ne
odločijo. Sicer pa se je v tem letu
poročilo tudi veliko njunih pri-
jateljev in opažanje, da je letos
prava »sezona porok«, je še kako
na mestu.

Novica, da se bosta vzela, je njune
bližnje razveselila, vendar so po-
roko po tihem že vsi pričakovali,
saj sta bila par že pet let.

Zaljubljenca sta si poročne prs-
tane izmenjala najprej v cerkvi
pri Novi Štifti, nato sta drug
drugemu ljubezen obljubila še v
Ribniškem gradu. Najlepši tren-
utki poročnega dne so se zgodili
prav na cerkveni poroki, kjer je pri
obredu sodelovalo veliko njunih
prijateljev, njuni starši in pevski
zbor, katerega člana sta tudi sama.

Tudi njune priprave na poroko so
potekale kot veli tradicija. Dar-
jan je imel fantovščino, Marjeta
dekljščino, obema so vaščani in

Kljub temu se vedno z veseljem vračata v njune domače kraje.

S trditvijo, da je leto 2011 leto porok, se še kako strinjata. Veliko njunih vrstnikov, znancev in prijateljev se je za ta korak odločilo prav letos. Tako sta mnenja, da število porok v zadnjem času vsekakor narašča. Po drugi strani pa je še vedno kopica mladih, ki jim poroka predstavlja prevelik finančni zalogaj ter jih tako vsaj začasno odvrne od poročnih načrtov, ugotavljata mladoporočenca. Tudi sama organizacija poroke je lahko za nekatere stresna, vendar naj to mladih parov ne prestraši, saj se da s sproščenostjo vse veliko lažje izpeljati.

»Vodilo naj bo vedno ljubezen. Ves čas se je potrebno zavedati, da podpis na papirju ne bo spremenil ničesar, v kolikor par k stvari ne pristopi s čistim srcem. To je samo vajin dan, ne pustita si ga vzeti!« polagata na srce tistim, ki se še odločajo za ta pomemben korak.

Novopečenima zakoncema želimo veliko sreče na njuni skupni poti.

**Alenka Ponikvar Gornik &
Dunja Volf Ponikvar**

prijatelji postavili mlaje, na dan poroke pa se je ženin moral dokazati tudi na šrangi. Bodoči nevesti so fantje mlaje postavljali kar dvakrat, saj so bili prvi zelo visoki in so se podrli že drugi dan. Nato so se dela lotili bolj resno, izrezali asfalt, skopali jamo ter znova postavili mlaje, ki jih veter ni mogel premagati.

Mladoporočenca si dom nameravata ustvariti na podežlju, najverjetneje v ribniški dolini. Obema je všeč narava, rada kolezarita in hodita v hribe. V mestu se počutita utesnjena, dežela jima nudi več svobode. Ker mislita tudi na prihodnost, sta mnenja, da je podeželsko okolje bolj primerno za odraščanje otrok.

Mladoporočenca zaključita z mislijo: »Poroka je nekaj, kar zvezo le še oplemeniti in utrdi. Po poroki je vse samo še lepše. Če se imata dva resnično rada in ne dvomit v svojo zvezo, je poroka čisto logičen in samoumeven korak.«

**Dunja Volf Ponikvar &
Alenka Ponikvar Gornik**

Dan ljubezni

Bločanka Anja Lenarčič ter Štajerc Boško Varnica sta spoznala s pomočjo sodobnih komunikacijskih povezav. Anja je na septembrski večer pred tremi leti brskala po priljubljenem socialnem omrežju Netlog. Pritegnil jo je Boškov profil, pogledala je njegove slike. Že naslednji dan ji je Boško poslal prošnjo za prijateljstvo ter zanimivo sporočilo. Preko svetovnega spleta sta nato veliko klepetala. Boško jo je vztrajno vabil na kavo. Anja je naposled le popustila in se odločila, da na kavo odide, vendar pa je imela že izdelan načrt, kako bo čimprej pobegnila s "kraja dogodka". Anjini načrti so na srečo padli v vodo, njuno prvo druženje se je precej zavleklo in večer je kar prehitro minil. Spoznala sta, da ju nekaj neustavljivo vleče skupaj in tako sta že na tretjem zmenku postala par.

Anjo je Boško začaral s svojim toplim in nežno božajočim pogledom ter čudovitimi modrimi očmi. Ceni njegovo iskrenost, vesela je, da mu lahko zaupa vse svoje skrbi, ob tem pa on najde vedno pravo besedo. Ob njem se počuti varno in ljubljeno. Bošku ni nič težko postoriti in vse delo opravi z veseljem in dobro voljo.

Boško se je ob Anji že na prvem zmenku počutil, kot da se pozna ta že celo življenje. Povsem ga je

očarala s svojo sproščenostjo in dobro voljo, s katero je hitro nalezla tudi Boška. Z veseljem ugotavlja, da ga občutek, da sta ustvarjena drug za drugega, ni varal. Anja je po Boškovem mnenju zelo preprosto in vedno nasmejana dekle, je poštena, iskrena in vedno poskrbi, da se ob njej počuti ljubljenega in nekaj posebnega.

Ob prvi obletnici skupnega bivanja je Boško pokleknil pred svojo drago ter jo zaprosil za roko. Za Anjo je bila romantična snubitev veliko presenečenje. Seveda je privolila in na roki se ji je zasvetil najlepši zaročni prstan. Njune odločitve so bili veseli tudi njuni najbližji in prijatelji.

Mlada sta si večno ljubezen in medsebojno zvestobo obljubila 20. avgusta letos. Svatje in muzikantje so se zbrali na ženinovem domu, nato pa so skupaj z avtobusom prišli po nevesto. Najbolj ganljiv del dneva je bilo po njunem mnenju slovo od domačih. Muzikantje so zapeli pesem v slovo za vsakega domačega posebej, Anja in Boško pa sta se med tem poslovila od njih. Čudovit cerkveni poročni obred se je odvil v Anjini domači župnijski cerkvi sv. Mihaela pri Fari. Vodil ga je gospod župnik Brane Zadnik in poskrbel, da jima bo ostal v lepem spominu. Anja se bo vedno spominjala tudi

trenutkov, ko jo je oči ob spremljavi poročne koračnice pospremil do oltarja, kjer jo je čakal bodoči mož. Piko na i so dodali še muzikantje, ki so mladoporočencema ob koncu poročne maše ob spremljavi kitare zapeli Dan ljubezni. Civilno sta se poročila na Ptuj, nato pa je sledilo veselo rajanje do jutra v gostišču Pri treh lipah na Vidmu pri Ptuj. Čeprav je običaj, da na poroki ugrabijo nevesto, se je Anji pripetilo, da so ji ugrabili kar moža.

Anja in Boško sta se odločila za čisto tradicionalno poroko. Pred poroko sta tako organizirala fantovščino in dekljščino, na nevestinem domu so samski fantje Anji teden dni pred poroko postavili mlaje, na dan poroke pa so pripravili tudi šrango. Na sami poročni zabavi pa ni manjkalo metanje šopka ter podvezice in skupni rez v poročno torto.

Par živi v Mariboru. Čeprav sta oba svoje otroštvo preživljala na vasi, sta se tudi na mestni način življenja navadila. V prihodnosti si želita ustvariti družino ter imeti dva zdrava in pridna otroka.

Tistim, ki se šele odločajo za poroko, pa za konec svetujeta, naj preženejo vse skrbi, ki se vrtijo okoli tega dne, saj gre za zelo lep in čustven dogodek, ki se ga ne da opisati z besedami, lahko ga samo doživiš in občutiš. Poroka dva še tesneje poveže med seboj.

**Dunja Volf Ponikvar &
Alenka Ponikvar Gornik**

Z ramo ob rami skozi življenje

Bločana Tamara Žgajnar s Polšečega in Tadej Kraševac z Jeršanovega se poznata že od zgodnjih otroških let, tako rekoč od nekdaj. Par sta postala pred šestimi leti. V teh letih sta se zares dobro spoznala in ugotovila, da želita hoditi skozi življenje drug ob drugem. Želja po poroki je prerasla v odločitev in 6. avgusta tudi v dejanje.

Tamara in Tadej sta v prvi vrsti dobra prijatelja in po srcu še vedno velika otroka. Drug drugemu dovolita, da sta, kakršna sta v svojem bistvu. Prepričana sta, da je za uspešno zvezo potrebno tudi medsebojno spoštovanje.

Že na začetku njune skupne poti sta vedela, da se bosta v primeru resne zveze tudi poročila. Ker

sta bila skupaj že šest let in ni nič kazalo, da bi lahko karkoli ogrozilo njuno razmerje, so bližnji in prijatelji poroko že malo pričakovali. Nekaj prijateljev je bilo kljub vsemu malo presenečenih, saj so bili mnenja, da sta se za ta korak odločila zelo mlada, mogoče celo premlada.

Teden dni pred poroko so nevestin in ženinov dom že krasili mogočni mlaji, ki so napovedovali skorajšnji veseli dogodek. Ker sta oba iz iste fare, je imela tamkajšnja mladina kar naporen vikend. V petek so mlaje postavljali pri Tamari, v soboto pa še pri Tadeju. Na dan poroke so fantje in dekleta pripravili tudi šrango. Mladoporočenca jih pohvalita, da so se zelo potrudili

Letos vroče tudi na Blokah

Po podatkih meteorološke postaje v Novi vasi za zadnjih petdeset let smo imeli na Blokah drugo najbolj vroče poletje. Približno enako visoke temperature so bile namreč tudi v poletnih mesecih leta 2003.

Ob primerjavi vremenskih podatkov tistega leta z letošnjimi je razvidno, da je bil obakrat dosežen rekord z najvišjo temperaturo 34 °C leta 2003 13. avgusta, letos pa 22. avgusta, ko je bila izmerjena enaka temperatura. Število vročih dni – to so dnevi, ko termometer kaže več kot 30 °C – je bilo letos 14, leta 2003 pa kar 22.

Povprečne mesečne temperature so bile letos višje kot leta 2003, v juliju in avgustu pa precej višje kot leta 2003. Odkar za Bloke obstajajo vremenski podatki, to je od leta 1956,

je bila letos povprečna mesečna temperatura najvišja, saj je bila v juliju 20 °C, v avgustu pa kar 22 °C.

Ampak Bloke so le Bloke. Noči so bile razmeroma hladne (povpr. od 8 do 10 °C). Tri dni pred kresom (20. 6.) in 3. julija je bila nočna temperatura samo 3 °C in 11. avgusta le 4 °C. Tako so se stavbe ob primernem zračenju čez noč vsaj malo ohladile brez klimatskih narav.

Glede padavin pa to. Letošnji junij je bil dokaj namočen (195 l/m²), julij nekje v povprečju (117 l/m²), avgust pa izredno suh. V štirih deževnih dnevih je padlo skromnih 10 l/m². Letošnji avgust je tako v zadnjih petdesetih letih najbolj suh poletni mesec. Tudi drugače je letos bolj sušno leto. Od januarja do avgusta je namreč bilo zelo malo padavin, komaj 70 %

letnega povprečja. Ampak po podatkih za pretekla desetletja lahko ugotovimo, da je letna višina padavin v vseh teh obdobjih na Blokah kar približno enaka. Ko pridejo daljša deževna obdobja, se tako približamo večletnemu povprečju.

V juniju in juliju je bilo nekaj manjših neviht. Vendar neurij s točo, kot ponekod po Sloveniji, pri nas hvalabogu ni bilo. Bloke imajo namreč veliko zelenih površin in gozda, tako ni izrazitih dvigov pregretega zraka, ki ob stiku v višinah s hladnim zrakom povzroči nastanek padavin v obliki toče. Pa tudi prejšnji župnik g. Lojze je letos po Blokah na podružnicah opravil kar veliko poljskih maš.

France Škrabec

GOVEDNIK
elektrostoritve d.o.o.

Fara 15, 1385 Nova vas
F: 01/709 89 87, G: 031/648 198
e-mail: info@govednik.si

- el. instalacije
- strelovodni sistemi
- meritve el. instalacij
- računalniška omrežja
- PV elektrarne
- kronsko vrtanje AB

Kdor je prepričan, da lahko prešteje zvezde v eni noči, je samozavesten in bo veliko dosegel. Kdor jih šteje, ker misli, da jih bo preštel, je neumen.

in z njo popestrili dan ter nasmejali svate. Teden po poroki je bilo potrebno mlaje še podreti. Podiranje se je zavleklo skoraj do naslednjega jutra. V trojiški fari je bilo tako veselo kar 14 dni.

Civilni obred je na sončno avgustovsko soboto potekal na nevestinem domačem domu na Polšečem. Strinjata se, da je tako običajno precej neoseben in suhoparen obred postal precej lepši. Poročna maša je bila v cerkvi pri Sv. Trojici. Obema bo ostala v nepozabnem spominu, saj je bila polna presenečenj, ki so jih za njiju pripravili starši, sestre in bratje. Poročno slavlje, ki mu je čudovit ambient dal poseben pečat, je potekalo za zidovi mogočnega turjaškega gradu.

Novopečena zakonca bosta zaenkrat živela v Ljubljani, v bodoče pa se nameravata vrniti na rodne Bloke. Življenje na vasi je obema veliko bolj pri srcu. Življenje na podeželju ob

vedno boljših cestnih povezavah ne predstavlja več takšnih težav, kot jih je morda včasih. Želita si družino z več otroki, saj oba izhajata iz velikih družin. Prevelikih načrtov si ne želita delati, saj pravita, da človek obrača in obrača, Bog pa nato obrne po svoje.

Spomin na poročni dan zaokrožujeta z naslednjo mislijo: "Čeprav veliko ljudi meni, da s poroko dobiš le list papirja, ki ga ne potrebuješ, če se imaš zares rad, je poroka veliko več. Morda se na prvi pogled res zdi, da se s poroko nič ne spremeni, vendar je poroka obljuba drug drugemu, ki daje občutek varnosti in pomeni, da si se res pripravljen vezati in predati samo svojemu partnerju. Vsekakor se splača."

Vsem mladoporočencem čestitamo in želimo čudovito skupno življenje!

*Alenka Ponikvar Gornik &
Dunja Volf Ponikvar*

*Kogar imamo radi ne umre,
samo daleč, daleč je ...*

Zahvala

ob smrti mame, babice in prababice

Frančiške Kraševac

rojene Mihelčič iz Metulj

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za vso pomoč in podporo, za darovane sveče in svete maše.

Zahvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, hvala tudi gospodu kaplanu Milanu Kavčniku za lep obred, Mirku Dolesu za čustven poslovilni govor in dr. Usenik za vso njeno skrb.

Vsi njeni

*Bolečina se da skriti,
pa tudi solza ni težko zatajiti,
le ljube skrbne mame
nihče nam ne more vrniti.*

Zahvala

ob smrti sestre, mame in stare mame

Julijane Jakopin

po domače Komnarjeve Julke s Studenega na Blokah.

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, vaščanom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in darovane svete maše.

Zahvaljujemo se Zdravstvenemu domu Cerknica in dr. Olgi Doles za skrb in pozornost v času njene bolezni.

Še posebna zahvala gre g. župniku Antonu Marinku za lepo opravljen obred, pogrebni službi AVE in njenemu pevskemu zboru.

Hvala vsem tistim, ki ste se poslovili od nje in jo pospremili na pot v večni mir.

Vsi njeni

Zahvala

Justina Modic

(1920 – 2011)

Ob smrti najine mame se lepo zahvaljujeva vsem, ki ste jo imeli radi, jo spoštovali in pogosto obiskovali.

Posebna zahvala gre njeni zdravnici dr. Usenik za nudeno zdravniško pomoč, osebju ZD Cerknica za lajšanje bolečin, župniku Lojzetu Hostniku za lep poslovilni obred in govorniku Mirku Dolesu za ganljive poslovilne besede.

Hvala ZZZ Bloške planote, društvu upokojencev občine Bloke, Občini Bloke, sorodnikom, prijateljem in znancem, vsem, ki ste darovali sveče in cvetje, nam izrekli sožalje in se v velikem številu od nje poslovili.

Vsem in vsakemu posebej iskrena zahvala!

Sinova France in Lojze z družinama

Obloški Tonček o počitnicah na morju in povprečju

BLOČANKA NA MORJU

Pred leti na jesen je Bločanka srednjih let morala v bolnišnico. Že po naravi je imela bolj temno polt, ki je ne da nobena zaščitna sončna krema ne glede na faktor, še temnejšo polt pa je dobila v košnji in pri spravi krompirja.

Bolniška sestra ji je po sprejemu pomagala pri preoblačenju v bolniško »uniformo«. Pri tem je sestra videla njeno porjavelo kožo in presenečena vzkliknila: »Joj gospa, kako ste lepo zagoreli! Kje ste pa bili na morju?«

Bločanka pa morja še nikdar ni videla, tega pa ni hotela izdati in se je po bloško izognila odgovoru. Rekla je: »Nuja! Tam nejkj od kraja.«

Kmalu je zdrava prišla domov, je pa še zmeraj »ogorena«.

Tudi mene so spraševali, če grem letos kam na morje. Pa sem v tej letošnji vročini odgovoril: »Bi že šel, če bi lahko vsak večer hodil domov na Bloke spat.«

POVPREČJE

V tej številki našega glasila je v članku o vremenu veliko govora o povprečju, o povprečnih temperaturah, povprečnih padavinah itd. To navadno uporabljajo vse statistike. Pravimo, da je statistika kot bikini. Vse ti pokaže, bistvenega pa ne vidiš. Tudi plače se zdijo v povprečju kar solidne, saj so v to vštete minimalne plače in »tavišje«. Za te pa ne izvemo njihove višine, niti kujonov, ki naj bi si to »zaslužili«.

Gotovo poznate zgodbo o statističnem segedinskem golažu. Nekdo poje en kilogram zelja, drugi pa kilogram mesa. Torej po statistiki oba povprečno pojedeta vsak en kilogram segedina.

Prepričan sem, da ste ob letošnjem bloškem žegnanju imeli na mizi obilnejše in boljše dobrrote kot povprečni segedin.

*Lep pozdrav, vaš
Obloški Tonček*

Veliki vremenski ekstremi

V Bloškem koraku je običajna rubrika o vremenu. Prilagam dve zanimivi fotografiji, ki sta nastali 18. septembra letos in 18. septembra lani. Lani je Bloščica na ta dan imela pretok približno 70 kubikov na sekundo, letos pa je popolnoma presahnila. Pričujoči fotografiji sta dokaz velikih ekstremov.

Lojze Mazij

**PRIDRUŽI SE ZABAVI
IN SE SPRAVI V FORMO**

**PRIDRUŽI SE ZABAVNI ZUMBA VADBI,
KJER SPROSTIŠ STRES NAPORNEGA
DNE OB RITMIH LATINSKO-AMERIŠKE
GLASBE. ZAČUTI GLASBO IN BODI
SVOBODEN!**

PRIDRUŽI SE IN UŽIVAJ Z NAMI

**VSAK TOREK IN ČETRTEK
18:45 – 19:45
V DVORANI GASILNEGA
DOMA V NOVI VASI NA
BLOKAH**

**INFORMACIJE IN PRIJAVA
ANDREJA
070 743 821
zumba.andreja@gmail.com**

Nastop četrtošolcev na Otroškem bazarju na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Pod mentorstvom učiteljice Barbare Širaj so se predstavili z igrco o mavrici in oblaku.

Bloški korak — glasilo občine Bloke

Vršilec dejavnosti glavnega in odgovornega urednika: Stane Jakopin | Uredniški odbor: Milena Mišič, Jerneja Kovšca, Boris Marolt, Tone Urbas
Lektoriranje: Jerneja Kovšca | Oblikovanje in prelom: Tadej Pavlič, Simon Korenjak, Gregor Ulčar | Tisk: Schwarz Ljubljana | Izdaja: Občina Bloke
Naklada: 1250 izvodov | Glasilo je brezplačno za vsa gospodinjstva v občini; za naročnike v domovini je predlagan prostovoljni letni prispevek 8 €, za naročnike v tujini 16 €. | Prispevek za glasilo nakažete na račun občine Bloke: 01350-0100002737 | Naslov uredništva: Občina Bloke, Bloški korak, Nova vas 4a, 1385 Nova vas; bloski.korak@bloke.si

>>> CELOVITE REŠITVE NA PODROČJU TOPLOTNE IN ZVOČNE IZOLACIJE

Kakovostne rešitve toplotne in zvočne izolacije za področje gradnje energetske varčnih zgradb.

Poznani in cenjeni smo tudi na področju pakiranja, embalaže in zaščite izdelkov ter številnih drugih aplikacijah iz stiropora.

TELEFON +386 1 7050 300
TELEFAKS +386 1 7050 330
E-MAIL: INFO@NOVOLIT.SI
[HTTP://WWW.NOVOLIT.SI](http://WWW.NOVOLIT.SI)

NOVOLIT, PODJETJE ZA
PROIZVODNJO IZOLACIJSKIH
IZDELKOV D.O.O. • NOVA VAS 56
SI-1385 NOVA VAS NA BLOKAH

Agrocenter NOVA VAS

Nova vas 6, Nova vas, tel. 01 7098 075

Toplotna črpalka TEHNOHLAD TČ-2ZBT, 300 L

1.312,00 €

Gorilnik na pelete s polžem BIOTERME, 10-50 KW

1.152,00 €

Kotel SCHMITT TKU 3, 25 KW

895,00 €

**Pester izbor
vodoinštalaterskega
materiala, elektro materiala in
materiala za centralne sisteme.**

ODKUP ŽIVINE
g. Franc DOLENC
tel.št.: 031 333 409

ODKUP LESA
g. Franci MODIC
tel.št.: 031 385 373

ODKUP MLEKA
ga. Mojca
ŠEMROV
tel.št.:
031 560 593

Ponudba velja do razprodaje zalog. Cene so v € in vsebujejo DDV. Slike so simbolne. Cene veljajo ob gotovinskem plačilu.

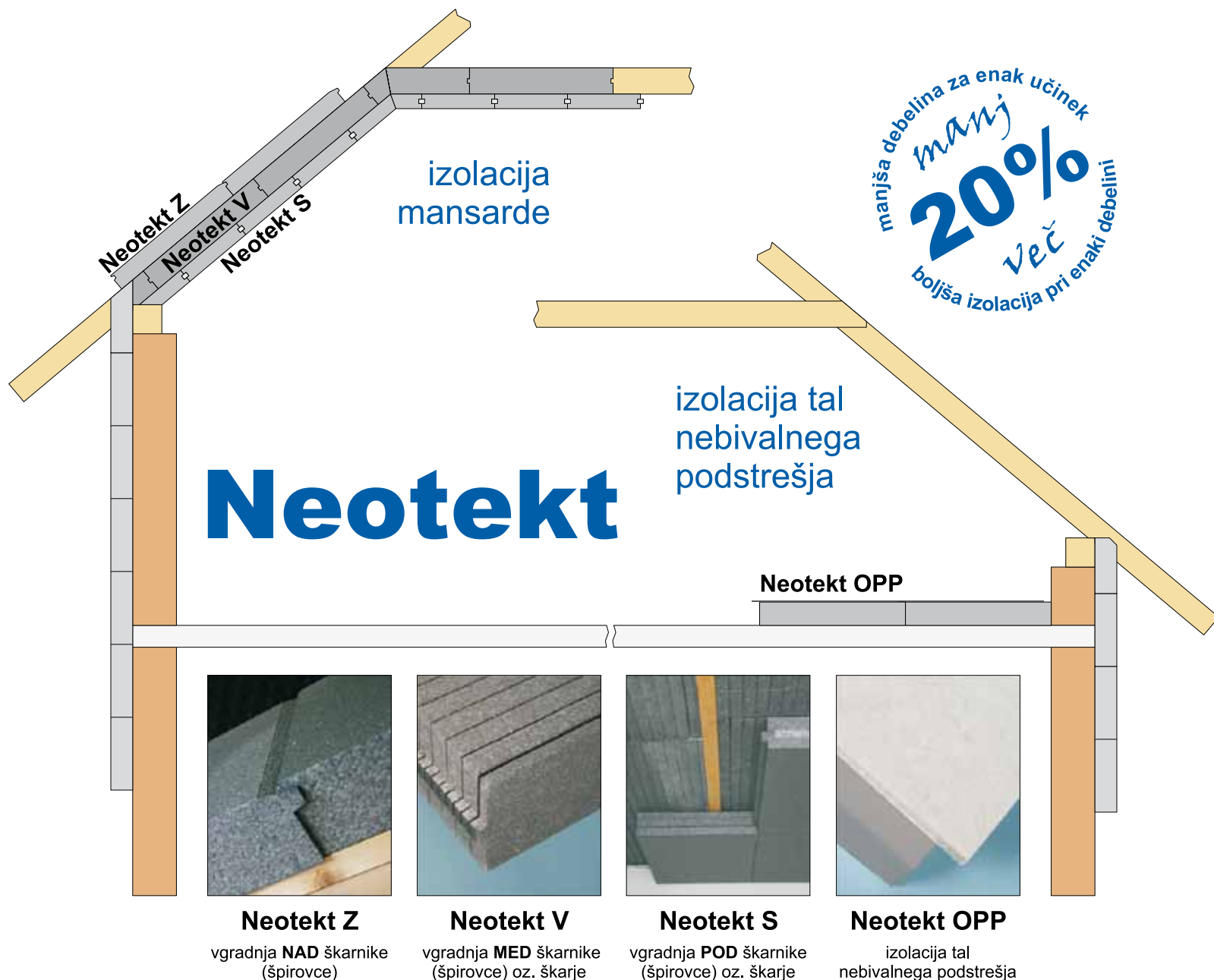
Delovni čas: ponedeljek - petek: 07.00 -19.00, sobota: 07.30 - 13.00

Streha brez toplotne izolacije pušča.

Največ izgubljene toplote prehaja skozi neizolirano streho oz. skozi neizolirano zadnjo ploščo.

Dolgotrajno *puščanje* toplote lahko povzroči večjo škodo kot kakšen liter deževnice.

Če pa streha dejansko *pušča* (poškodovana zaradi vetra ali toče), izolacijskim ploščam Neotekt voda ne more do živega, saj je ne *pijejo* kot nekateri drugi toplotnoizolacijski materiali.

Plošče Neotekt so izdelane iz ekspandiranega polistirena vrste Neopor® z izboljšano izolativnostjo. Toplotna prevodnost $\lambda = 0,032 \text{ W/(m.K)}$. Oblika plošč in vrsta materiala omogočata enostavno in hitro vgradnjo – brez posebne zaščitne obleke, maske in nadležnega srbenja.

Učinkovita toplotna izolacija strehe bistveno izboljša energetsko bilanco stavbe.

Einstein se je najbrž zmotil: danes velja **E = €**.